

Strateški razvojni program Općine Petlovac

2015. - 2020.

Petlovac, lipanj 2016.

Naručitelj:

**OPĆINA PETLOVAC
Rade Končara 31**

Načelnik:

Milan Knežević

Izradio:

Miholjački poduzetnički centar
Lokalna razvojna agencija d.o.o.

Stručni tim :

Valent Poslon, iur., direktor
Anela Šovagović, dipl.oec.
Ivana Alšić, dipl. oec.
Barbara Vrban, bacc. oec.

Sadržaj

1.	PISMO NAČELNIKA OPĆINE	1
2.	PRISTUP IZRADI PROGRAMA	2
2.1.	Značenje programa za razvoj Općine Petlovac.....	2
2.2.	Metodologija izrade programa.....	3
3.	OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA OPĆINE PETLOVAC.....	5
3.1.	Analiza okruženja.....	5
3.1.1.	Klimatske značajke	6
3.2.	Stanje infrastrukture	10
3.2.1.	Cestovni promet	10
3.2.2.	Željeznički promet	11
3.2.3.	Riječni promet	12
3.2.4.	Zračni promet	12
3.2.5.	Telekomunikacijska infrastruktura	12
3.2.6.	Energetska infrastruktura.....	14
3.2.7.	Vodna infrastruktura	15
3.2.8.	Postupanje s otpadom.....	17
4.	KULTURNA DOBRA I ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE.....	18
4.1.	Kulturna dobra.....	18
4.2.	Zaštita prirode i okoliša	19
4.2.1.	Osobitosti krajobraza	20
5.	DEMOGRAFSKA ANALIZA.....	22
6.	DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA.....	25
6.1.	Odgoj i obrazovanje.....	25
6.1.1.	Predškolski odgoj.....	25
6.1.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje	25
6.1.3.	Srednjoškolsko obrazovanje.....	26
6.1.4.	Visokoškolsko obrazovanje.....	26
6.2.	Zdravstvo	26
6.2.1.	Socijalna zaštita	26
6.3.	Civilno društvo	27
7.	ANALIZA GOSPODARSTVA	29
7.1.	Prirodni resursi	29
7.2.	Struktura i osnovna obilježja gospodarstva	31
7.3.	Poljoprivreda	32

7.4.	Turizam	34
7.5.	Razvijenost gospodarstva	36
7.6.	Tržište rada	37
7.7.	Potporne institucije za razvoj poduzetništva	38
7.7.1.	Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o.	38
7.7.2.	Lokalna akcijska grupa Baranja.....	38
7.7.3.	Baranjska razvojna agencija	39
7.7.4.	Poduzetničke zone.....	39
8.	INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM GRADA	40
8.1.	Institucionalni okvir	40
8.1.1.	Institucionalni razvoj	41
8.2.	Ustrojstvo Općine Petlovac	42
9.	SWOT ANALIZA	44
10.	VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI	47
10.1.	Vizija	47
10.2.	Strateški ciljevi i prioritete.....	47
11.	MJERE RAZVOJA	50
12.	USKLAĐENOST STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE PETLOVAC S DRUGIM STRATEGIJAMA I CILJEVIMA	61
12.1.	Usklađenost sa županijskom razvojnom strategijom osječko-baranjske županije	62
12.2.	Usklađenost sa lokalnom razvojnom strategijom lag-a Baranja	62
12.3.	Usklađenost s nacionalnim razvojnim ciljevima.....	63
13.	PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA OPĆINE PETLOVAC.....	63
13.1.	Provedba Strateškog razvojnog programa	63
13.2.	Praćenje i izvještavanje	64
	IZVORI PODATAKA:.....	66

Popis tablica

Tablica 1.: Kulturna dobra na području Općine Petlovac	18
Tablica 2.: Kulturna dobra od lokalnog značenja	19
Tablica 3.: Stanovništvo Općine Petlovac prema spolu po naseljima 2001. i 2011. godine.....	22
Tablica 4.: Stanovništvo staro 15 više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011.	24
Tablica 5.: Pismenost stanovništva Općine Petlovac, 2011.....	24
Tablica 6.: Broj učenika po razrednim odjelima u PŠ Baranjsko Petrovo Selo	25
Tablica 7.: Udruge sa sjedištem na području Općine Petlovac	28
Tablica 8.: Obrti na području Općine Petlovac prema nazivu i sjedištu	31
Tablica 9.: Trgovačka društva na području Općine Petlovac prema djelatnosti i sjedištu	32
Tablica 10.: Broj PG prema tipologiji PG-a na području Općine Petlovac	34
Tablica 11.: Broj nezaposlenih osoba prema spolu, travanj 2016.....	37
Tablica 12.: Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja u rujnu 2014.....	37
Tablica 13 Usklađenost Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije sa LRS Općine Petlovac	62
Tablica 14 Usklađenost LRS LAG-a Baranja sa LRS Općine Petlovac	62
Tablica 15 Usklađenost Strategije ruralnog razvoja RH sa LRS Općine Petlovac.....	63

Popis slika

Slika 1.: Položaj Općine Petlovac u Osječko-baranjskoj županiji	5
Slika 2.: Poštanska mreža Općine	13
Slika 3.: Udio broja stanovnika po naseljima.....	22
Slika 4.: Kretanje broja stanovnika Općine Petlovac od 1857. do 2011. godine	23

Popis korištenih kratica:

DZS - Državni zavod za statistiku

EU - Europska unija

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

KUD - Kulturno-umjetničko društvo

LAG - Lokalna akcijska grupa

NN - Narodne novine

OCD - Organizacija civilnog društva

OIE - Obnovljivi izvori energije

OPG - Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

OŠ - Osnovna škola

SŠ - Srednja škola

RH - Republika Hrvatska

ŠRD - Športsko ribolovno društvo

1. PISMO NAČELNIKA OPĆINE

S ciljem kontinuiranog, održivog razvoja Općine Petlovac i omogućavanja napretka i boljitka naše zajednice, izradili smo temeljni dokument za osnaživanje gospodarstva i sveobuhvatni razvoj naše općine.

Izazovi današnje gospodarske stagnacije, kada naši mladi, obrazovani ljudi odlaze iz zemlje u potrazi za poslom i boljim životom, zahtijevaju od nas jasnu viziju razvoja. *Strateški razvojni program Općine Petlovac za razdoblje od 2015. – 2020. godine* definira potencijalnim investitorima i budućim poduzetnicima jasne smjernice, s posebnim naglaskom na korištenje sredstava iz EU fondova namijenjenih poticanju projekata razvoja.

Zahvaljujem svima koji su sudjelovali u izradi ove Strategije, strateškog dokumenta koji će, uvjeren sam, omogućiti iznalaženje najboljih mogućnosti i rješenja osobnog napretka svakog pojedinca, a time i cjelokupne naše lokalne zajednice.

NAČELNIK OPĆINE PETLOVAC
Milan Knežević

2. PRISTUP IZRADI PROGRAMA

2.1. Značenje programa za razvoj Općine Petlovac

Strateško upravljanje razvojem zahtijeva kvalitetno planiranje razvoja na sve tri razine upravljanja: državnoj, regionalnoj i lokalnoj. Na državnoj razini izrađuju se strateški dokumenti koji određuju smjernice sveukupnog gospodarskog i društvenog razvoja, kao i razvoja pojedinih gospodarskih i društvenih područja na nacionalnoj razini. Nastavljajući se na nacionalno strateško planiranje, regionalno strateško planiranje u Republici Hrvatskoj provode županije, a lokalno jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine).

Strateški razvojni program Općine Petlovac je središnji planski dokument koji određuje ključne razvojne ciljeve i prioritete u razvoju Općine za period od 2015. do 2020. godine. Strategija daje prikaz trenutnog stanja, određuje ciljeve koji bi trebali biti postignuti do 2021. godine kao i način na koji će se ti ciljevi postići. Strategija određuje odgovornosti i uloge na razvojnom putu, daje vremenski plan realizacije pojedinih ključnih projekata i programa te definira potencijalne izvore financiranja s planiranjem razvojnog proračuna.

Svrha Strateškog razvojnog programa Općine Petlovac jest u utvrđivanju razvojnih prioriteta, boljem shvaćanju okoline i mogućih utjecaja, brzini reagiranja i smanjenju troškova zahvaljujući planskom racionalnom pristupu, ali i usklađivanju lokalnih ciljeva s ciljevima na razini EU politika koji će služiti kao osnova budućeg gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja općine. Kvalitetni razvojni program olakšava donošenje odluka o ulaganjima u društveno-gospodarski razvoj sukladno definiranim prioritetima te ostvarenje postavljene vizije i ciljeva.

Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe Strateškog razvojnog programa, određena je operativna struktura za provedbu, a svaka konkretna aktivnost ili projekt, kroz akcijski plan će imati definiranog nositelja. Važno je naglasiti kako Strateški razvojni program Općine Petlovac ne sadrži samo projekte koji spadaju u nadležnost općinske uprave i financiraju se iz proračuna Općine. Te projekte, prikupljene od strane različitih dionika, koji su u skladu s ciljevima, prioritetima i mjerama određenima ovim Strateškim razvojnim programom provodit će njihovi nositelji, uz JLS, javne i privatne institucije, gospodarski subjekti te ostali dionici razvoja. Navedeni će međusobno sudjelovati na realizaciji postojećih i budućih predloženih projekata (smještenih u bazu projekata), osobito onih od lokalnog, ali i šireg značaja.

Dakle, Program predstavlja sveobuhvatan strateški dokument temeljen na partnerstvu predstavnika javnog, privatnog i društvenog sektora. Uključuje sve projekte i programe koji imaju razvojni karakter i implementiraju se na području Općine Petlovac, neovisno o tome tko je stvarni nositelj projekta, a tko izvor financiranja.

2.2. Metodologija izrade programa

Za strateške dokumente lokalnog značaja ne postoje zadani pravilnici o njihovu sadržaju i strukturi, ovaj razvojni program izrađen je na način da poštuje odredbe Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), a koji je propisalo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (MRRFEU). Razlog za takvu odluku leži u činjenici da takav pristup bitno olakšava provedbu i praćenje provedbe Programa, kao i njegovu usklađenost i komplementarnost sa strateškim dokumentima na svim razinama. U Strateški razvojni program Općine uključen je niz informacija prikupljenih kroz partnerske konzultacije s interesnim skupinama s područja Općine.

Nakon uvodnog dijela, opisana je metodologija koja se primjenjivala tijekom izrade strategije s opisom radnih skupina, načinima komunikacije, statističkim podacima vezanim uz osiguravanje reprezentativnosti mišljenja i stavova predstavnika tematskih radnih skupina. Također, povučena je paralela između Strateškog razvojnog programa i drugih strateških dokumenata na razini EU, nacionalnoj razini kao i određenih sektorskih strategija koje su već razrađene i primjenjuju se na području Petlovca.

Analitički dio programa sastoji se od analize početnog stanja, gdje je korištenjem metoda istraživanja i proučavanja relevantnih statističkih podataka, fokus grupama i intervjuima s važnim dionicima u izradi programa sastavljena slika postojećeg stanja u kontekstu opisa zemljopisnog položaja, analize stanovništva, gospodarstva, turizma, infrastrukture i društvenih komponenti općine. Važan dio programa svakako predstavlja analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT) koja je rađena participativnim pristupom velikog broja članova tematskih radnih skupina, i zapravo je predstavljala odličan temelj za planiranje intervencije strategije. Intervencija strategije uključuje definirane razvojne ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti. Na razini mjera planirani su i pokazatelji uspjeha postizanja svake od mjera, kao i potencijalne nositelje. Ovaj dio intervencije konkretizirat će se kroz akcijski plan koji će biti sastavni dio strategije.

Nakon definiranja intervencije koja je središnji dio razvojnog programa, definiran je institucionalni okvir za provedbu istog, te su dane osnovne preporuke za protokole praćenja, izvještavanja, vrednovanja.

Struktura koja je bila uključena u izradu Strateškog razvojnog programa Općine Petlovac definirana je na dvije razine. Shematski je to prikazano na sljedećoj skici:

KOORDINACIJA

Za koordinaciju izrade Strateškog razvojnog programa Općine Petlovac zaduženi su zaposlenici Miholjačkog poduzetničkog centra LRA d.o.o.

FORMALNA RADNA SKUPINA

Formalnu radnu skupinu čine:

- Milan Knežević, općinski načelnik
- Dalibor Perin, zamjenik načelnika
- Ivana Bandov Paulić, pročelnica
- zaposlenici Miholjačkog poduzetničkog centra LRA d.o.o.:
  - Valent Poslon, iur., direktor
  - Anela Šovagović, dipl.oec.
  - Ivana Alšić, dipl. oec.

Vanjski suradnici:

- Barbara Vrban, bacc. oec.,
- Marko Majdenić, ing.el.

3. OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA OPĆINE PETLOVAC

3.1. Analiza okruženja

Kao dio geografske cjeline Baranje, Općina Petlovac pripada njenom sjeverozapadnom dijelu. To je prostor koji ujedno pripada širem nizinskom prostoru prirodno – geografske makromorfološke cjeline Panonske nizine, kao dijela geografskog područja Istočne Hrvatske. Područje Općine Petlovac je u okruženju Grada Belog Manastira, na sjeveroistoku, Općine Jagodnjak na jugoistoku, Grada Valpova na jugu, Grada Belišća na jugozapadu i zapadu, dok je sjeverni dio Općine uz državnu granicu prema Republici Mađarskoj.

Cestovni promet je grana prometa preko koje prostor Općine ostvaruje veze s užim i širim okruženjem i to putem trasa dviju državnih ceste: D517 i D211. Izgradnja mosta preko rijeke Drave kod Belišća značajno je poboljšala prometnu prohodnost prostora, a izgradnjom buduće autoceste u koridoru Vc područje prostora Općine dobit će kvalitetan pristup na prometnu mrežu europskih autocesta.

Slika 1.: Položaj Općine Petlovac u Osječko-baranjskoj županiji

Područje Općine Petlovac pripada širem području nizinskog, ravničarskog područja Baranje kao dijela Osječko-baranjske županije, odnosno šire prirodno-geografske cjeline Baranje, smještene na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, odnosno u trokutu između rijeka Drave, Dunava i državne granice prema Republici Mađarskoj.

Površinom od 9.314 ha ili 93 km², Općina Petlovac sudjeluje u površini Osječko-baranjske županije sa 2,2%. Više od polovice prostora Općine čine poljoprivredne površine, točnije 5.475 ha poljoprivredno je zemljište (58,8%), 3.468 ha šumsko zemljište (37,2%).

3.1.1. Klimatske značajke

Klimatska obilježja prostora Općine Petlovac dio su klimatskih osobina šireg prostora Baranje, ali i područja Istočne Hrvatske, u kojemu prevladava umjereno kontinentalna klima koju karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena.

Klimatska obilježja ovog i šireg prostora karakterizira homogenost klimatskih osobina, zbog malih reljefnih razlika terena.

Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfwbx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina.

Za ocjenu klimatskih i meteoroloških prilika na području Općine Petlovac, poslužila su mjerenja osnovnih meteoroloških elemenata na meteorološkim postajama u neposrednoj okolini: meteorološka postaja Donji Miholjac, koja je u gotovo istom reljefnom okruženju, ali nešto zapadnije od prostora Općine, meteorološka postaja Osijek, smještena jugoistočno od prostora općine Petlovac, u razdoblju od 1959.-1978. i od 1978.-1998. godine. U neposrednoj blizini područja Općine Petlovac nalaze se i kišomjerne postaje koje su bile u okviru PIK-a "Belje", Branjin Vrh, Kneževo, sjeverno i istočno od prostora Općine Petlovac, za koje raspolažemo s podacima o oborinama, te meteorološka postaja Brestovac-Belje, jugoistočno od prostora Općine Petlovac.

3.1.1.1. *Temperatura*

Srednje godišnje temperature zraka kreću se u rasponu od 10,7°C (Osijek i Brestovac) do 11,0°C u Osijeku i Donjem Miholjcu, a prema mjerenjima u razdoblju od 1978.-1998. Međutim, sve navedene vrijednosti temperature zraka su u granicama za ovakav tip klime.

Srednje mjesečne temperature zraka su u porastu do srpnja, kada dostižu maksimum (21,4°C Osijek, 21,6°C-Donji Miholjac, 21,9°C-Brestovac), a zatim opadaju, dok su najniže vrijednosti zabilježene u siječnju s minimumom temperature (-1,4°C Osijek, -1,3°C Brestovac, -1,1°C Donji Miholjac).

Maksimalne temperature zraka javljaju se u ljetnim mjesecima, a apsolutni maksimum temperature zabilježen je u Osijeku, u srpnju od 40°C, u Donjem Miholjcu 39,2°C, te 38°C u Brestovcu.

Minimum temperature javlja se u zimskoj polovini godine, a apsolutni minimum od $-27,4^{\circ}\text{C}$ zabilježen je u Brestovcu, $-26,0^{\circ}\text{C}$ u Donjem Miholjcu, $-25,4^{\circ}\text{C}$ u Osijeku. Vjerojatnost za pojavljivanje takvih ekstremnih temperatura je veoma mala.

3.1.1.2. *Padaline*

Prosječna godišnja količina oborine zabilježena na ovim područjima kreće se od 638 mm (Brestovac), 645 mm (Kneževo), 648 mm (Branjin Vrh), 685,7 mm (Osijek) do 753,2 mm (Donji Miholjac).

U godišnjem hodu oborina izdvajaju se dva para ekstrema. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. Mjesecu. Pojava dvostrukog para ekstrema ukazuje na utjecaj maritimnog režima oborina i njegovo duboko prodiranje u kontinent. Također je izražena i vrlo velika varijabilnost oborinskog režima, te i česta odstupanja od oborinskog režima.

Maksimalne dnevne količine oborina ukazuju na veliku varijabilnost oborine koja varira iz godine u godinu. Maksimalna dnevna količina oborine u razdoblju od 1959. do 1978. godine zabilježena u Osijeku iznosila je 101,2 mm. Raspored oborina u vegetacijskom razdoblju optimalan je i kreće se od 390,4 mm (Osijek) do 436,0 mm (Brestovac-Belje). Oborine u obliku snijega javljaju se u prosjeku od 20,5 dana u Baranji, odnosno 26 dana za područje Osijeka, ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka.

Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina.

Srednja godišnja naoblaka za meteorološku postaju Osijek iznosila je 5,7 desetina, u razdoblju od 1959.-1978. godine. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Tada je insolacija, tj. trajanje sisanja Sunca najmanje (najmanje registrirana insolacija je u prosincu), dok je najduže trajanje sisanja Sunca zabilježeno u srpnju.

Ukupne godišnje količine insolacije u dvadesetgodišnjem razdoblju (1959.-1978.) na meteorološkim postajama Osijek i Brestovac-Belje iznosila je 1.904,6 sati, odnosno 1.793,3 sata.

Srednja godišnja naoblaka u razdoblju od 1981. do 1998. (3 na području Osijeka iznosi 5,4 desetina (3,4 desetine u kolovozu do 7 desetina u prosincu). Ukupni broj oblačnih dana, kada je naoblaka veća od 8 desetina, iznosio je 104 dana u prosjeku, odnosno 28% dana u godini, dok je broj vedrih dana s naoblakom manjom od 2 desetine čak 20% dana godišnje.

Ukupna godišnja količina insolacije u vegetacijskom razdoblju kreće se od 1.290 do 1.350 sati.

3.1.1.3. Vjetrovi

Reljefna otvorenost Baranje prema sjeveru i nizinski reljef uvjetovali su dominaciju vjetrova iz sjevernog kvadranta, dok su strujanja zraka iz južnog kvadranta slabije prisutna.

Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Donjeg Miholjca u razdoblju od 1978.-1998. najdominantniji su vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera, a zatim po učestalosti slijede vjetrovi iz jugoistočnog smjera, zapada, jugozapada i sjeverozapada.

Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Osijeka, u razdoblju od 1978.-1998. god., najučestaliji vjetrovi su iz jugoistočnog i zapadnog smjera, te sjevernog, sjeverozapadnog, istočnog, sjeveroistočnog, južnog i jugozapadnog smjera.

Na području meteorološke postaje Brestovac-Belje, u razdoblju od 1948.-1960. godine najučestaliji su vjetrovi iz sjevernog, te sjeverozapadnog, južnog i sjeveroistočnog smjera, a zatim slijede strujanja iz zapadnog, jugoistočnog, istočnog i jugozapadnog pravca. U odnosu na jačinu vjetrova, u 80-90% slučajeva prevladavaju vjetrovi jačine 1-2 bofora tijekom godine.

3.1.1.4. Reljef

U geološkom sastavu površinskog dijela Baranje prevladavaju sedimenti pleistocenske i holocenske starosti. Površina Općine Petlovac prekrivena je naslagama kvartarne starosti (pleistocen i holocen). Od sjeveroistoka prema jugozapadu pružaju se naslage pleistocena (pijesak, glinoviti silt, silt i šljunak) koje se nastavljaju naslagama holocena (pijesci, glinoviti pijesci, pjeskoviti silt, barski talozi). Uz rijeku Dravu zabilježene su pojave sedimenata korita (ada, plaža)-pijesak i silt.

Fluvijalne naslage Drave pokazuju neujednačen vertikalni razvoj. Od zapadnog dijela Baranje (Torjanci) pa do linije Bolman-Valpovo debljina prvog sedimentacijskog ritma nije veća od 15 m. Istočno od te linije, pa do Bolmana i Pijeskova debljina fluvijalnih naslaga prvog sedimentacijskog ritma naglo se povećava na vrijednosti do 40 m. U granulometrijskom sastavu započinju grubljim i srednjeznim pijescima, da bi završili s fino klastičnim materijalom, predstavljenim uglavnom pretaloženim lesom ili fluvijalnim lesom i lesu sličnim sedimentima.

Inundacijsko-ritsko područje uz Dravu karakterizira heterogena litološka građa. Naslage koje izgrađuju ovaj prostor su aluvijalno-naplavnog porijekla. Česte su vertikalne i lateralne izmjene litoloških tipova tla.

Površine naslage promjenjive su debljine (2-5 m) predstavljene su prahovima, glinama, prašinstim pijescima, muljevima. Karakterizira ih rahla i promjenjiva zbijenost-stišljivost, mala nosivost, veća slijeganja. Stvarane su za vrijeme poplava rijeke Drave. Podlogu površinskim slojevima čine debele naslage pijesaka sitno-srednježrne frakcije, mjestimično u proslojavanju s lećama praha i gline, promjenjive debljine.

Prostor koji se nalazi između sjeverne granice inundacijskog područja rijeke Drave pa do naslaga pleistocenske starosti je u načelu homogene litološke građe. Izgrađen je od debelih pjeskovitih naslaga cca 50 m. Pjeskovite naslage prekrivene su tankim slojem pjeskovitog praha-prašinstog pijeska debljine 1,5-2,0 m.

Prema geotektonskoj rajonizaciji područje Baranje pripada Panonskom bazenu i to južnom njegovom dijelu-Dravskoj potolini. U osnovi, strukture su tipa horstova i graba. Područje općine Petlovac je unutar Valpovačke uleknine-grabe i Bolemana-stirskog horsta.

Za seizmotektonska razmatranja najvažnija su kvartarna tektonska kretanja koja pripadaju neotektonskom razdoblju razvitka Baranjskog područja. Uglavnom jedinstveni ciklus sedimentacije traje kroz neogen i kvartar kada se, uz oscilacije, Dravska potolina postupno spušta. Prvotne neotektonske strukture, horstovi i grabe, imaju pružanje sjeverozapad-jugoistok.

Značajno je razdoblje gornji pliocen kada vjerojatno dolazi do stvaranja Baranjske planine uslijed izljeva bazalt-andezita duž novoaktiviranih rasjeda pružanja sjeveroistok-jugozapad. Taj sistem rasjeda ima utjecaj i u seizmotektonskoj aktivnosti. Stijene koje su u podlozi neogenskog kompleksa naslaga su na dubinama oko 900 m. U dubinskoj bušotini kod Darde na dubini od oko 900 m nađeni su biotitsko-sericitni bnajsevi starijeg paleozoika. Na njima su transgresivne miocenske naslage debele oko 300 m. Na njih kontinuirano naliježu sedimenti pliocena debljina do 600 m. Najpliće su kvartarne naslage debljine 100 m.

Zbog svoje važnosti u tektonskom sklopu i amplitudama vertikalnih i horizontalnih pomaka, među rasjedima u širem području ističe se "Rasjed Beli Manastir-Našice-Banja Luka".

Ovaj rasjed je duži od 100 km i jedan je od najvećih rasjeda pružanja sjeveroistok-jugozapad. Najveću aktivnost je imao u pliocenu. Za određivanje stupnja seizmičnosti nekog područja ključni su podaci o potresima koji su se dogodili u blizini.

Epicentri potresa koncentrirani su na pojedinim lokalitetima, od kojih je ključno područje oko Darde.

Obzirom na udaljenost od tog područja, seizmotektonskom rajonizacijom je ukazano na mogućnost pojave potresa maksimalnog intenziteta VI MCS ljestvice.

U prostoru Općine, riječne terase su ocjeditija područja koja se stoga pogodnija za naseljavanje, odnosno formiranje naselja. Stoga su i naselja nastala u sjevernijim dijelovima Općine, na nadmorskim visinama od 88m do 95,5m

3.2. Stanje infrastrukture

3.2.1. Cestovni promet

Cestovna mreža je infrastrukturna osnova cestovnog prometa. Cestovna mreža je temeljem Zakona o cestama ("Narodne novine" broj 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 92/14.) strukturirana kao mreža javnih cesta, kojima se pod općim i razvidnim uvjetima koristi većina sudionika u prometu i ostalih cesta (nerazvrstane ceste) u koje spadaju sve vrste cesta, koje isključivo koriste privatne osobe ili služe određenim gospodarskim djelatnostima u čijoj je nadležnosti i gospodarenje tim cestama kao što su: šumske ceste, poljoprivredne ceste, vodoprivredne ceste, vojne ceste i privatne ceste. Javne ceste se u skladu sa Zakonom dijele na:

- autoceste,
- državne ceste,
- županijske ceste i
- lokalne ceste.

Organizacijski državnim cestama upravlja i skrbe se za njih Hrvatske ceste, a županijskim i lokalnim cestama na području Županije Uprava za ceste Osječko-baranjske županije.

Pored Zakona o cestama, ali prema kriteriju opće pristupačnosti pod jednakim uvjetima u cestovnoj mreži kao javne funkcioniraju i "nerazvrstane" ceste kojima upravljaju jedinice lokalne samouprave.

Izduženi prostorni oblik Općine, njen smještaj uz državnu granicu s Republikom Mađarskom, te rijeka Drava kao južna granica, uvjetovali su oblikovanje prometnog sustava Općine.

Prostorom Općine dominira cestovni promet, a glavnu prometnicu predstavlja postojeća trasa državne ceste D517, koja povezuje grad Beli Manastir i trasu državne ceste D7 s gradom Belišćem i trasom državne ceste D34.

Na trasu navedene ceste veže se mreža državnih, županijskih i lokalnih cesta koje su u funkciji osiguranja pristupa do svih naselja na području Općine. Naselje Torjanci zbog svog specifičnog položaja između državne granice i rijeke Drave ima jednostrani pristup s trasom županijske ceste.

Na području Općine Petlovac razvrstane su sljedeće kategorije cestovnih prometnica, prema Prostornom planu Općine Petlovac:

Državne ceste

D517 B. Manastir (D7) - Belišće - Valpovo (D34)

D211 GP Baranjsko Petrovo Selo (granica Rep. Mađarske) - Baranjsko Petrovo Selo (D517)

Županijske ceste

Ž4033 Torjanci - N. Nevesinje-D517

Ž4040 D517-Noví Bezdán

Ž4034 Luč-Petlovac (D517)

Lokalna cesta

L44006 Luč (Ž4034) - Šumarina (Ž4035)

Područjem Općine Petlovac prolaze državne ceste u ukupnoj dužini 19,0 km (D517 i D 211), županijske ceste u dužini 12,57 km (Ž4033, Ž4040, Ž4034) te lokalne ceste u dužini 1,7 km. Veći dio županijskih cesta je asfaltiran (11,09 km) a dio cesta čini nasuti kameni materijal (1,48 km).

Naselja Općine dobro su povezana sa općinskim centrom, asfaltiranim kolnim prometnicama. Uz navedene, područjem Općine protežu se i nerazvrstane ceste.

Na području Općine je organiziran i javni autobusni promet. U zoni naselja Baranjsko Petrovo Selo nalazi se i međunarodni cestovni granični prijelaz II kategorije.

Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju odobrila je projekte iz programa IPARD Općini Petlovac u sklopu mjere 301 Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture. Radovi su se vršili na cesti Širine-Zeleno Polje-Branjsko Petrovo Selo na 4 lokacije u k.o. Šumarina, k.o. Petlovac i k.o. Baranjsko Petrovo Selo. Ukupna dužina cesta iznosi 6,83 km.

3.2.2. Željeznički promet

Krajnjim sjeverozapadnim dijelom Općine prolazi dionica magistralne pomoćne željezničke pruge MP13 (Osijek-B. Manastir-državna granica), u dužini od 0,9 km. Trasa je u pravcu, a na području Općine nema službenog uvjeta na željezničkoj pruzi. U sjevernom dijelu Općine trasa prelazi državnu granicu sa susjednom Republikom Mađarskom. Tehnička brzina iznosi 100 km/h, a nosivost 225 kN/osovini.

3.2.3. Riječni promet

Uz južni rub Općine prolazi rijeka Drava, u okviru koje je i postojeći plovni put. Zbog karakteristika i uređenosti korita, kao i odnosa prema susjednoj državi plovni put na rijeci Dravi je u zoni promatrane Općine Petlovac unutarnji plovni put Republike Hrvatske, a od rkm 70,2 plovidba je regulirana sporazumom s Republikom Mađarskom.

Nadzor riječnog prometa na rijeci Dravi je u nadležnosti kapetanije Osijek. Prema ECE-u u postojećem stanju plovni put na rijeci Dravi zadovoljava preporuke II klase od Belišća do Donjeg Miholjca.

3.2.4. Zračni promet

Stanovništvo Općine Petlovac orijentirano je na zračnu luku Osijek kao najbližu zračnu luku.

Na lokaciji između Sudaraža i Petlovca, s lijeve strane ceste B. Manastir-Petlovac smješteno je postojeće poljoprivredno uzletište "Sudaraš-Širine". Namjena uzletišta je za potrebe poljoprivrede i šumarstva. Uzletno-sletna staza je travnata, a njena dužina je 600,0 m i širina 60,0 m.

3.2.5. Telekomunikacijska infrastruktura

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzopjavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga, novina, cigareta, kave i drugo), kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

Na području obuhvata prostornog plana Općine Petlovac postoje sljedeći poštanski uredi s dostavnim područjem:

- 31322 Baranjsko Petrovo Selo
- 31321 Petlovac.

Slika 2.: Poštanska mreža Općine

Naselja Luč, Sudaraž i Širine teritorijalno pripadaju Općini Petlovac, ali organizacijski Gradu Beli Manastir.

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Dugoročne kontinuirane i redovite aktivnosti HT-a kojima se razvija i unapređuje javna telekomunikacijska djelatnost sadržane su u Srednjoročnim i Dugoročnim planovima razvoja. Nepokretna mreža u Osječko-baranjskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao četiri pristupna područja: PP Valpovo, PP Beli Manastir, PP Đakovo i PP Osijek. Općina Petlovac pripada u PP Beli Manastir.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama.

U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem komutacijskih čvorova UPS-a ili UPM-a, a na području Općine Petlovac preko komutacijskih čvorova (UPS). Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga.

Pristupna mreža na području Općine Petlovac obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala.

U pristupnoj mreži mogu postojati slijedeći vodovi:

- korisnički – između pristupnih centrala i telefonskih aparata i uređaja,
- spojni – između UPS i matičnih LC (PC).

Sve pristupne centrale vezane su spojnim vodovima na tranzitne, odnosno u decentraliziranoj pristupnoj mreži na tandem-tranzitne centrale.

Područje Osječko-baranjske županije telekomunikacijski je dobro razvijeno što se odnosi i na područje Općine Petlovac, ali je razvoj tekao neravnomjerno. Tome je glavni uzrok rat i stanje privremene okupiranosti dijela Županije. U trenutku reintegracije slobodni dio Osječko-baranjske županije dosegao je razvijenost Hrvatske i približio se ciljanoj razini razvijenosti Srednje Europe. Proces izgradnje traje i dalje, osobito u području mjesnih pristupnih mreža.

3.2.6. Energetska infrastruktura

3.2.6.1. *Elektroenergetska mreža*

Opskrba električnom energijom potrošača na području Općine Petlovac ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske, pošto na području ove Općine ne postoje postrojenja za proizvodnju električne energije.

Distribuciju električne energije obavlja DP "Elektroslavonija" Osijek preko svoje distribucijske elektroenergetske mreže.

Postojeća distribucijska mreža na području Općine sadrži građevine na distribucijskim naponskim razinama od 10 (20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu.

Na 10 (20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni dalekovodi i manji dio podzemnih kablskih dalekovoda do svih TS 10/0,4 kV u naseljima.

3.2.6.2. *Naftovodi i plinoopskrba*

Na području Općine Petlovac nema nalazišta ugljikovodika, te nema izgrađenih naftovoda i plinovoda. Prostornim i drugim razvojnim planovima se ne predviđaju naftovodi niti plinovodi šireg društvenog značaja.

U naseljima Petlovac i Luč izgrađena je distribucijska plinoopskrbna mreža, u ostalim naseljima Općine je izgradnja planirana prostornim i drugim planovima.

3.2.7. Vodna infrastruktura

Područje Općine Petlovac ima djelomično izgrađen vodoopskrbni sustav, te naselja ove Općine za vodoopskrbu koriste i podzemnu vodu iz individualnih kopanih bunara.

Naselja ove Općine koja imaju izgrađen vodovod vodom opskrbljuje Baranjski Vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Naselje Novo Nevesinje i Novi Bezdán imaju vodoopskrbnu mrežu i bušene bunare s hidroforskim postrojenjima. U Novom Nevesinju dužina mreže je oko 1.700 m, a u Novom Bezdánu 4.100 m. Profili izvedene mreže od 5/4" i 2" su nedostatni za osiguranje protupožarnih količina vode u sustavu. Starost, izgled i nedostatne dimenzije cijevi u ovim mrežama svrstavaju i ova dva naselja među ona za koje će se raditi potpuno nova mreža.

Za tehnološke potrebe tvornice šećera u Branjin Vrh (koja nije u funkciji) izgrađen je sustav za opskrbu vodom iz rijeke Drave koji se sastoji od crpne postaje (uz Glavni dravski nasip na km 8.), dovodnog kanala do potoka Karašica, precrpnom postajom kod Bolmana i ustave na potoku Karašica s vodozahvatnom građevinom. Na području Općine Petlovac nalazi se lokacija crpne postaje i dio dovodnog kanala (šećeranski).

3.2.7.1. *Obrana od poplava*

Stanje uređenosti vodotoka i izgrađenost sustava za obranu od poplava za vodno područje Drave i Dunava u Republici Hrvatskoj razlikuju se za pojedina slivna područja i za pojedine vodne tokove. Može se konstatirati da je stupanj reguliranosti vodotoka zadovoljavajući, a izgrađeni sustav za obranu od poplava u Baranji štiti područje Općine Petlovac od velikih voda rijeke Drave i potoka Karašica. Dosadašnja izgradnja zaštitnih objekata i sustava dala je pozitivne rezultate, naročito kada je u pitanju sprječavanje destruktivnog djelovanja češćih poplavnih voda.

Na području Općine Petlovac, sustav obrane od poplava čine zaštitne vodne građevine-nasipi: Glavni dravski nasip i usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Karašica.

Glavni dravski nasip proteže se od km 25+000 do km 64+300 rijeke Drave, a trasa je položena tako da se početak nasipa veže na mađarsku obrambenu crtu na državnoj granici s R. Mađarskom, a završava na lokaciji Trokut (spoj s nasipom Drava-Dunav). Duljina nasipa je 31,672 km i brani područje u Baranji veličine oko 16.500 ha. Područjem Općine Petlovac prolazi u dužini od 11,685 km (od km 0+000 do km 11+685).

Usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Karašica protežu se kroz područje Općine Petlovac u dužini od 2 x 2,525 km (od granice s R. Mađarskom na zapadu do granice s Gradom Belim Manastirom na istoku).

U svrhu proučavanja režima površinskih voda osnovane su hidrološke postaje na vodotocima na kojima se promatraju karakteristične hidrološke veličine (vodostaj, protok, temperatura vode, pronos nanosa).

Na području Općine Petlovac nalazi se vodomjerna postaja Luč u km 29+594 Odvodnog kanala Karašice (kod mosta), na desnoj obali, na kojoj se opaža vodostaj. Postaja je osnovana u kolovozu 2000. godine i opremljena limnigrafom za kontinuirano praćenje vodostaja.

3.2.7.2. Odvodnja otpadnih voda

Iskorištenu i upotrijebljenu vodu potrebno je u okviru propisane kvalitete što prije i što sigurnije odvesti te upustiti u recipijente (rijeke, vodotoke, melioracijske kanale) kako one svojim procjeđivanjem u podzemlje i površinske tokove ne bi ugrožavale kvalitetu podzemnih i površinskih voda koje se upotrebljavaju za vodoopskrbu ili pak kao tehnološka voda, a čije su količine i zalihe ograničene i svakim danom ih je sve manje.

Naselja Općine Petlovac nemaju izgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, otpadne vode se ispuštaju u septičke jame. Većih industrijskih objekata na ovom području nema.

3.2.7.3. Melioracijska odvodnja

Na melioracijskom području koje zauzima 71,5% ukupne površine Baranje, tijekom prošla dva stoljeća izgrađivan je sustav za odvodnju površinskih i podzemnih voda radi postizanja povoljnog vodozračnog režima tla za poljoprivrednu proizvodnju. Melioracijski sustav je izvođen kao sustav površinske odvodnje, a podijeljen je na tri samostalne cjeline prema podslivovima Dravski, Dunavski i Karašica sektor, odnosno prema glavnim recipijentima kojima gravitiraju.

Područje Općine Petlovac pripada Dravskom i Karašica sektoru. Melioracijska odvodnja Karašica sektora na području Općine Petlovac riješena je otvorenim kanalima i to: Odvodnim kanalom Karašice (dužine 8,224 km na području Općine) i melioracijskim kanalima III i IV reda. Predmetna kanalska mreža s ostalim objektima u melioracijskom sustavu osigurava dobru odvodnju suvišnih površinskih i podzemnih voda.

Sustav osnovne kanalske mreže (kanali I i II reda) se redovito održava, a jedini nedostatak je neredovito održavanje detaljne kanalske mreže (kanali III i IV reda) što je dužnost korisnika zemljišta uz predmetne kanale.

Evakuacija suvišnih voda iz melioracijskog sustava putem Odvodnog kanala Karašice koncipirana je na dva načina:

- mehanički, putem crpne postaje Draž kapaciteta $Q = 1,5 \text{ m}^3/\text{s}$ kojom se voda iz Odvodnog kanala Karašice prebacuje u potok Karašica i odvodi u rijeku Dunav
- gravitacijski, putem ustave Bučka, voda se upuštala u retencijski prostor Topoljskog Dunava veličine $4 \times 10 \text{ m}$ iz kojeg se kod povoljnih vodostaja Dunava gravitacijski ispuštala putem ustave Draž (u nasipu Državna granica-Draž) u inundaciju Dunava. Ovaj način napušten je 1987.g. kada je ustava Bučka trajno zatvorena s ciljem očuvanja od onečišćenja akumulacije Topoljski Dunav vodama koje dotječu Odvodnim kanalom Karašice.

Kombinacijom oba načina odvodnje postizala se kvalitetna odvodnja suvišnih voda područja. Sada je u funkciji samo mehanička odvodnja putem crpne postaje Draž.

Melioracijska odvodnja Dravskog sektora na području Općine riješena je putem melioracijskog kanala I reda Barbara (dužine 2,5 km u Općini) kojim se voda putem crpne postaje Velika, kapaciteta 3,5 m³/s prebacuje u inundaciju rijeke Drave ili putem ustave Kopačevo gravitacijski upušta u Kopački rit. Crpna postaja Velika smještena je u km 30+200 Glavnog dravskog nasipa (područje Općine Darda). Krajnji sjeverozapad Općine, također dio Dravskog sektora, odvodnjava se putem potoka Toplica (dužine 8,22 km na području Općine) koji dotječe iz R. Mađarske, te se putem ustave i crpne postaje Bakanka, kapaciteta 4,30 m³/s, voda prebacuje u inundaciju rijeke Drave. U potok Toplica ulijeva se i kanal Beremend čija se trasa i slivno područje velikim dijelom nalazi na području R. Mađarske, a na području Općine Petlovac dužine je 0,78 km. Crpna postaja Bakanka smještena je u km 7+627 Glavnog dravskog nasipa na području Općine Petlovac.

3.2.8. Postupanje s otpadom

Na području Općine organiziran je sustav prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada, usluge odvoza otpada iz kućanstava i privrede obavlja tvrtka Baranjska čistoća d.o.o. B. Manastir.

Prema dostupnim podacima prosječno prikupljena količina otpada s područja Općine mjesečno iznosi 63 t (godišnje oko 750 t) i odlaže se na odlagalište otpada grada B. Manastir.

Općini Petlovac su odobrena sredstva pomoći Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za neposredno sufinanciranje nabave komunalne opreme – kanti i kontejnera za

sakupljanje komunalnog otpada na području Općine Petlovac u visini od 80% procijenjene vrijednosti predmetne komunalne opreme čiji opravdani troškovi iznose ukupno 726.697,50 kuna, a najviše u iznosu do 581.358,00 kuna.

Prema Zahtjevu odobreno je: po 3 kontejnera za papir, staklo i PVC za svako naselje u Općini, 800 žutih kanti za PET ambalažu, 800 zelenih kanti za staklo, 800 sivih kanti za metal, 1 kanta žaba, 1 kanta medo te 1 kanta delfin za vrtić, kako bi naši najmlađi mještani stekli naviku razvrstavanja otpada od najranije dobi.

Navedeni projekt realiziran je u 2015. godinu, kante su besplatno podijeljene stanovnicima Općine dok su kontejneri postavljeni u naseljima na vidljiva mjesta za zajedničko prikupljanje i sortiranje otpada.

4. KULTURNA DOBRA I ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

4.1. Kulturna dobra

Kulturna dobra su prvenstveno povijesna svjedočanstva te bi trebala biti stavljena u funkciju dobrobiti svih stanovnika područja Općine. Ujedno ona su osnova turističke valorizacije i ekonomskog probitka područja.

Prema Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture na području Općine Petlovac nalazi se ukupno 3 kulturna dobra. Dva kulturna dobra se nalaze u naselju Luč, a jedno u Petlovcu.

Tablica 1.: Kulturna dobra na području Općine Petlovac

REDNI BROJ	MJESTO	NAZIV	VRSTA KULTURNOG DOBRA
1.	Luč	Crkva sv. Marije Magdalene	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
2.	Luč	Inventar crkve Marije Magdalene Pokornice	Pokretno kulturno dobro - zbirka
3.	Petlovac	Arheološko nalazište "Grobljanska poljana"	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: www.min-kulture.hr, listopad 2014.

Crkva sv. Marije Magdalene je nastala u srednjem vijeku na cesti koja je povezivala Osijek s Pečuhom. Crkva je vremenom više puta popravljana što je umnogome izmijenilo njen prvobitni izgled. U 19. stoljeću radikalno je adaptirana, kada je i zvonik dobio klasicistički završetak. Inventar crkve je isto zaštićeno kulturno dobro nastalo u 19. stoljeću u duhu klasicizma.

Arheološko nalazište „Grobljanska poljana“ se nalazi na području Petlovca. Na tom lokalitetu su pronađeni ulomci tipičnih rimskih opeka, crijepa, kamenja, žbuke i sl., a najviše tog antičkog materijala pronađeno je na sjevernoj strani zemljišta uz potok. Osim građevnog materijala pronađeni su ulomci grube i fine rimske provincijalne keramike, sive i crvene boje. Krajem 19. st. Na ovom lokalitetu pronađen je zlatni rimski prsten s natpisom „FIDEM“. Nalazište se spominje na kartama Belja iz 18. st. Vjerojatno je na tom mjestu u vrijeme Rimljana bila izgrađena prometna postaja, villa ili manje naselje.

Tablica 2.: Kulturna dobra od lokalnog značenja

REDNI BROJ	NAZIV	MJESTO
1.	Tradicijska kuća, Nova ulica 13.	Petlovac
2.	Ambar u Kneževoj ulici br. 39.	Torjanci
3.	Skupna grobnica palim borcima između mjesnog groblja i ceste	Baranjsko Petrovo Selo
4.	Spomen ploča u čast palim borcima NOR-a i ŽFT	Novo Nevesinje
5.	Spomenik palim borcima NOR-a i ŽFT, Graničarska ulica	Torjanci
6.	Spomen ploča na zgradi prijekog vojnog suda	Zeleno Polje
7.	Spomenik palim borcima u mjestu	Petlovac

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Petlovac

4.2. Zaštita prirode i okoliša

Jedan od prioriteta kojem Općina Petlovac teži je održivi razvoj, u čijem okviru se zaštita prirode i okoliša nameće kao vrlo važna komponenta. Osim što je pretpostavka za zdrav i kvalitetan život na nekom području, zdrav i čist okoliš i priroda također su pretpostavka i prednost za razvoj niza djelatnosti (turizam, ekološka poljoprivreda itd).

Strateško promišljanje razvoja mora biti poticaj da se aktivnije i sustavno počne voditi briga o prirodi i okolišu i njihovom zagađenju na način da se strogo kontrolira kvaliteta zraka, vode, razina buke, vizualno zagađenje, smanjenje preopterećenosti (gužve) te donose i poštuju zadani standardi i limiti dozvoljenog zagađenja. Pri upravljanju Općinom, pitanje zaštite prirode i okoliša posebno je složeno jer je potrebno pronaći ravnotežnu razinu između istodobne zaštite i gospodarskog razvoja. Sve odluke i aktivnosti na razini lokalnih samouprava moraju biti usmjerene k optimalnom i racionalnom korištenju raspoloživih prirodnih resursa. Potrebno je poduzimati aktivnosti i mjere za minimiziranje negativnih utjecaja na prirodu i pristupiti aktivnostima koje direktno pridonose očuvanju i unapređenju prirode i okoliša.

Razina svijesti stanovnika na području Općine Petlovac o značaju zaštite prirode i okoliša značajno je poboljšana sanacijom divljih odlagališta i uvođenjem kanti za razvrstavanje otpada koju posjeduje svako kućanstvo u Općini.

Zaštitu prirode i okoliša potrebno je promovirati kao nužni uvjet daljeg razvoja i podizanja razine kvalitete života stanovnika na području Općine Petlovac.

4.2.1. Osobitosti krajobraza

U prostoru područja Općine Petlovac možemo uočiti dvije prostorne cjelovitosti krajobraza:

1. Rijeka Drava sa sklopom aluvijalnih šuma

Rijeka Drava, te šumska vegetacija na naplavnom pojasu, čine bogatu građu ovog dijela. Sastavnicu čini rijeka, a na njenim obalama se nižu sklopovi šuma. Ovdje se različitost očituje i među oblicima plošne prirode (livade, vodene površine), kao i prostorne prirode (šuma, grupe niskog ili visokog raslinstva, pojedinačno drveće).

2. Nizinski poljodjelski prostor nižih melioriranih područja Baranje

To je kultivirani prostor krupnih geometriziranih poljodjelskih površina s mrežom putova i melioracijskih kanala. Različitost se očituje kako među oblicima prostorne prirode (grupa niskog ili visokog raslinstva i pojedinačnog drveća), tako i njihovih odnosa s geometriziranom osnovom plošne poljodjelske strukture.

Dio regionalnog parka Mura – Drava nalazi se na području Općine Petlovac.

Vlada Republike Hrvatske je dana 10. veljače 2011. donijela Uredbu o proglašenju Regionalnog parka Mura - Drava. Tom Uredbom je čitav tok rijeke Mure i Drave sukladno Zakonu o zaštiti prirode zaštićen u kategoriji regionalnog parka. Ovo je ujedno i prvi regionalni park u Republici Hrvatskoj.

Obuhvaća poplavno područje formirano duž riječnih tokova, a uključuje i prijelazno područje s poljoprivrednim površinama i manjim naseljima uz rijeke sve do ušća Drave u Dunav kod Aljmaša.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne Novine broj 80/13 i 153/13), regionalni park je prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje kopna i/ili mora s ekološkim obilježjima međunarodne, nacionalne ili područne važnosti i krajobraznim vrijednostima karakterističnim za područje na kojem se nalazi.

Regionalni park Mura Drava se proteže kroz pet županija: Međimursku, Varaždinsku, Koprivničko-križevačku, Virovitičko - podravsku i Osječko - baranjsku županiju, u ukupnoj površini od 87.680,52 ha. Upravljanje Regionalnim parkom Mura - Drava će se obavljati putem koordinacije postojećih županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim

dijelovima prirode na način da svaka javna ustanova upravlja dijelom regionalnog parka koji se nalaze unutar teritorija njene županije.

Osim toga budući Regionalni park Mura-Drava dio je jednog od najvažnijih Europskih riječnih ekosustava: poplavnog područja rijeka Drave, Mure i Dunava, a time je i dio najvećeg planiranog budućeg jedinstvenog riječnog prekograničnog UNESCO rezervata biosfere u Europi koji se će se protezati kroz nekoliko država i to kroz: Hrvatsku, Austriju, Sloveniju, Srbiju i Mađarsku.

Unutar granica Republike Hrvatske nalazi se središnji dio ovog riječnog sustava koji predstavlja jednu od najznačajnijih europskih zapadno istočnih okosnica zaštite prirode. Učinkovita zaštita na regionalnom i nacionalnom nivou podrazumijeva odgovarajuće režime zaštite u ostalim zemljama slijeva te koordinirano prekogranično upravljanje i europske standarde zaštite prirode.

Rijeke Mura i Drava područja su visoke biološke i krajobrazne raznolikosti te bogate geološke i kulturno-tradicijske baštine. Zaštita u kategoriji regionalnog parka omogućit će njihovo očuvanje, dopuštajući istodobno gospodarske aktivnosti te otvarajući novu perspektivu održivog razvoja.

Sukladno Uredbi o proglašenju Regionalnog parka Mura - Drava njegova ukupna površina unutar svih pet županija koje obuhvaća iznosi 87.680,52 ha.

Svrha zaštite ekosustava Regionalnog parka Mura-Drava je očuvanje prirodnih tipova staništa ugroženih na državnoj i europskoj razini, svih svojti koje na njima obitavaju, očuvanje izuzetnih krajobraznih vrijednosti, geološke baštine te kulturno-tradicijske baštine.

Posebice su značajna vlažna staništa koja spadaju među najugroženija u Europi, a zaštićena su i na nacionalnoj razini: poplavne šume, vlažni travnjaci, mrtvi rukavci, napuštena korita, meandri, te sprudovi i strme odronjene obale, zatim izuzetno bogatstvo ornitofaune i ihtiofaune te druge brojne ugrožene i rijetke vrste na nacionalnom i europskom nivou kao i vrijedni specifični krajobrazni sklop koji gradira od prirodnog prostora uz same rijeke prema kulturnom antropogenom krajobrazu u rubnim dijelovima parka s dugim razvučenim naseljima.

Naselja unutar i u okolini parka predstavljaju njegov integralni dio te je ovom kategorijom zaštite potrebno osigurati i potaknuti njihov održivi razvoj kako bi se zaustavili trendovi smanjenja broja stanovništva. Ljudska aktivnost je stvorila i očuvala veliki dio prirodnih vrijednosti zbog kojih se zaštita i predlaže, pa je zaštita u kategoriji regionalnog parka, koja dopušta gospodarske aktivnosti i s tog stanovišta adekvatna za ovaj prostor, te otvara nove mogućnosti za razvoj novih perspektiva održivog razvoja kao što su ekoturizam i ekološka poljoprivreda. Čitavo područje Regionalnog parka Mura-Drava zbog izuzetne vrijednosti za očuvanje biološke raznolikosti uvršteno i u ekološku mrežu Republike Hrvatske te će s najvećom vjerojatnošću u budućnosti postati i dio europske ekološke mreže NATURA 2000 i budućeg biosfernog rezervata Mura-Drava-Dunav.

5. DEMOGRAFSKA ANALIZA

Područje Općine Petlovac obuhvaća 9 naselja: Petlovac, Baranjsko Petrovo Selo, Luč, Torjanci, Novi Bezdán, Novo Nevesinje, Širine, Zeleno Polje i Sudaraž. Sjedište lokalne samouprave nalazi se u mjestu Petlovac.

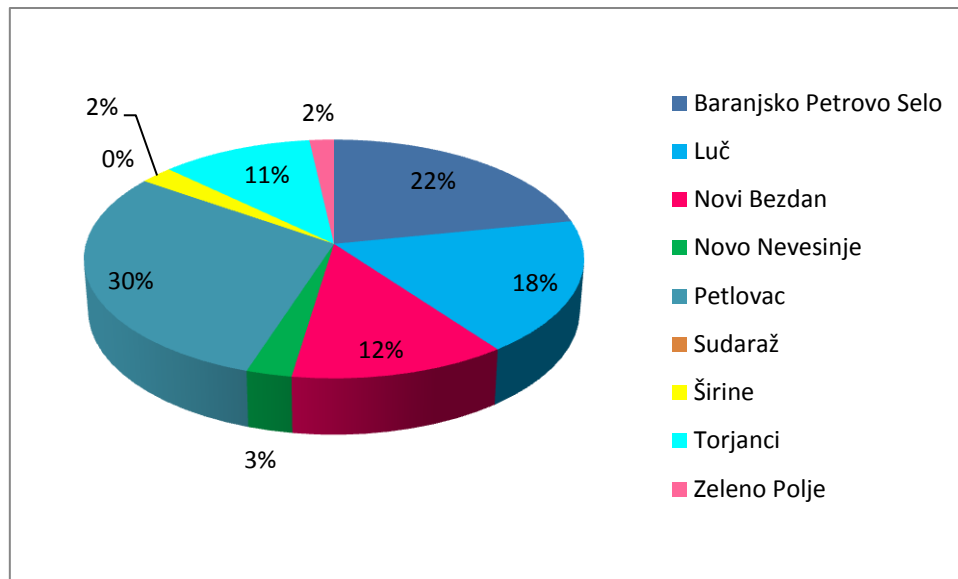
Područje Općine Petlovac ima površinu od 93 četvorna kilometra i 2405 stanovnika. Ukupna gustoća naseljenosti ovog područja iznosi 25,86 stanovnika na četvorni kilometar, što je gotovo trostruko manje od prosjeka Osječko-baranjske županije (73,41 stanovnika na četvorni kilometar) i Hrvatsku u cjelini (76 stanovnika na četvorni kilometar).

- Broj stanovnika Općine Petlovac 2011. godine	2405
- Gustoća naseljenosti 2011. godine	25,86 st/km ²
- Broj naselja	9
- Površina Općine Petlovac	93 km ²
- Poljoprivredno zemljište	5.475 ha
- Šumske površine	3.468 ha
- Broj kućanstava	892

Tablica 3.: Stanovništvo Općine Petlovac prema spolu po naseljima 2001. i 2011. godine

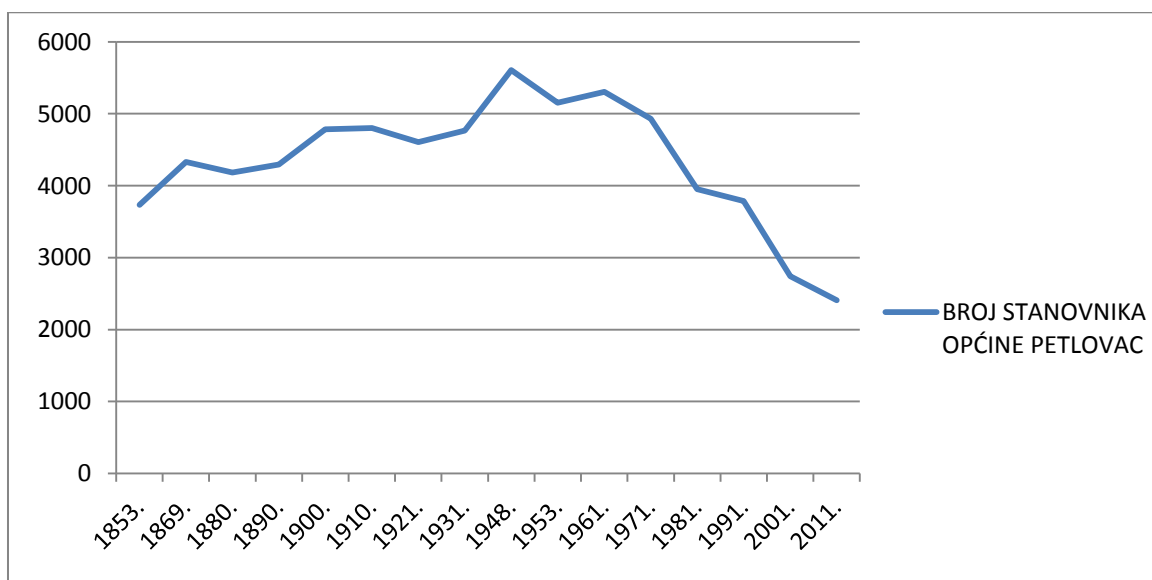
STANOVNIŠTVO 2001. I 2011. GODINE PREMA SPOLU						
NASELJA	2001. godina			2011. godina		
	svoga	m	ž	svoga	m	ž
Baranjsko Petrovo Selo	570	279	291	525	264	261
Luč	487	242	245	435	218	217
Novi Bezdán	329	150	179	300	151	149
Novo Nevesinje	73	36	37	63	30	33
Petlovac	801	389	412	714	354	360
Sudaraž	-	-	-	-	-	-
Širine	86	43	43	58	28	30
Torjanci	317	147	170	267	140	127
Zeleno Polje	80	37	43	43	22	21
OPĆINA PELOVAC	2743	1323	1420	2405	1207	1198

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2001. i 2011.

Slika 3.: Udio broja stanovnika po naseljima, izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011.

Najviše stanovnika prema popisu stanovništva 2011. godine ima naselje Petlovac (714 stanovnika), a slijedi ga Baranjsko Petrovo Selo (525 stanovnika). Najmanje stanovnika ima naselje Zeleno Polje (43) dok je prema prethodnom popisu na posljednjem mjestu bilo naselje Novo Nevesinje. Naselje Sudaraž je od 1991. samostalno naselje nastalo izdvajanjem dijela iz naselja Beli Manastir, a prema Popisima stanovništva 2001. i 2011. godine nije imalo stanovnika. Od 1991. godine su naselja Sudaraž, Novo Nevesinje, Zeleno Polje i Širine samostalna naselja, a do tada su bila u sastavima drugih naselja.

Slika 4.: Kretanje broja stanovnika Općine Petlovac od 1857. do 2011. godine, izvor: dzs.hr

Popisom stanovništva 2011. utvrđeno je da sva naseljena naselja bilježe pad broja stanovnika, te je na području Općine Petlovac ukupno 338 stanovnika manje u odnosu na prethodni popis stanovništva.

Tablica 4.: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011.

OPĆINA PETLOVAC	SPOL		UKUPNO
	M	Ž	
Bez škole	15	55	70
1-3 razreda osnovne škole	7	23	30
4-7 razreda osnovne škole	129	207	336
Osnovna škola	309	345	654
Srednja škola	498	350	848
Visoko obrazovanje			
Stručni studij	31	26	57
Sveučilišni studij	15	16	31
Doktorat znanosti	-	-	-
Ukupno visoko obrazovanih	46	42	88
Nepoznato	1	1	2
UKUPNO	1005	1023	2028

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011.

Najveći udio u obrazovnoj strukturi stanovništva Općine Petlovac zauzima srednjoškolsko obrazovanje, koje ima završeno 848 stanovnika, što čini udio od 42%. Na drugom mjestu su stanovnici sa završenom osnovnom školom, kojih ima 654 ili 32 %. Općina Petlovac ima 88 visokoobrazovanih stanovnika od kojih je veći broj završilo stručni studij (57), a gotovo dvostruko manji broj sveučilišni studij (31). Na području Općine nema doktora znanosti.

Tablica 5.: Pismenost stanovništva Općine Petlovac, 2011.

Spol	Ukupno	SVEGA	
		Nepismeni	Postotak u ukupnom
M	1083	11	1,0
Ž	1094	33	3,0
UKUPNO	2177	44	2,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011.

Što se tiče pismenosti stanovništva starijeg od 10 godina, Općina Petlovac ima 44 nepismene osobe. U ukupnom broju nepismenih, 75% se odnosi na žene. U 2011. godini je registrirano 2177 osoba starijih od 10 godina, od kojih se 50,3% odnosi na žene, a 49,7% na muškarce.

6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

6.1. Odgoj i obrazovanje

6.1.1. Predškolski odgoj

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju jedinice lokalne samouprave imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće.

Na području Općine Petlovac u suradnji sa Dječjim vrtićem "Cvrčak" Beli Manastir organiziran je predškolski odgoj, koji se provodi u naselju Petlovac u sklopu Područne škole – mješovita skupina djece. U Vrtiću se provodi primarni šestosatni program predškolskog odgoja i naobrazbe za djecu s područja Općine Petlovac od 3 godine života do polaska u školu. Ove godine vrtić pohađa 15 djece u jednoj odgojnoj mješovitoj skupini u dobi od 3 do 7 godina iz naselja Petlovac. Vrtić posjeduje jednu učionicu (dnevni boravak) površine 40 m².

Osim Dječjeg vrtića "Cvrčak", trenutno je u prostorima Područnih škola Torjanci i Baranjsko Petrovo Selo, za ukupno 6 djece organiziran program predškole "Mala Škola", a program provode učiteljice koje su zaposlenice Osnovne škole Šećerana.

6.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Općine Petlovac djeluju 4 područne škole matične osnovne škole u naselju Šećerana, i područna škola Novi Bezdani, na mađarskom jeziku, kao dio matične škole Zmajevac u Općini Kneževi Vinogradi.

Područne škole matične škole "Šećerana" djeluju u naseljima Luč, Petlovac, Baranjsko Petrovo Selo i Torjanci. U matičnu školu Šećerana nastavu od V. do VIII. razreda pohađaju učenici s područja Općine Petlovac, odnosno naselja Luča, Petlovca, Širina i Zelenog Polja.

U školu u Baranjsko Petrovo Selo osim učenika iz samog mjesta putuju učenici iz Torjanaca te učenici iz Novog Bezdana, Majških Međa i Novog Nevesinja koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku, a pripadaju drugom upisnom području. Za sve učenike organiziran je prijevoz autobusom, koji je besplatan. Udaljenost pojedinih područnih škola je i do 15 km.

Tablica 6.: Broj učenika po razrednim odjelima u PŠ Baranjsko Petrovo Selo

RAZRED	B.P. Selo	Luč	Petlovac	Torjanci
I.	5	4	2	3
II.	3	3	6	3
III.	6	-	4	5
IV.	5	6	3	3
V.	12			
VI.	8			

VII.	15			
VIII.	11			
UKUPNO	65	13	15	14

Izvor: http://os-secerana.skole.hr/godi_nji_plan_i_program_rada_2014_2015_

Područna škola Novi Bezdán obuhvaća učenike naselja Novi Bezdán. Učenici naselja Novo Nevesinje obuhvaćeni su područnom školom Bolman i osnovnom školom Jagodnjak za učenike V-VIII razreda.

6.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Općine Petlovac ne postoji srednja škola te se učenici školuju u susjednim gradovima te u sjedištu Osječko-baranjske županije, gradu Osijeku.

6.1.4. Visokoškolsko obrazovanje

Na području Općine Petlovac ne radi ni jedna visokoškolska institucija. Stanovništvo svoje potrebe za visokom naobrazbom i programima cjeloživotnog učenja može zadovoljiti i u središtu Osječko-baranjske županije – gradu Osijeku koji je sa Sveučilištem J. J. Strossmayera sveučilišno središte cijele Slavonije i Baranje, a koji joj je najbliži.

6.2. Zdravstvo

Zadaća zdravstvenog sustava je osigurati optimalnu i djelotvornu zdravstvenu skrb te doprinijeti unapređenju zdravlja svakog pojedinca, kao i cijele populacije, kroz mjere očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti te liječenja i rehabilitacije oboljelih. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14) uređuje načela, mjere, način provođenja te organizaciju zdravstvene zaštite, nositelje društvene skrbi za zdravlje stanovništva, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti. Dom zdravlja temeljni je nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti koji mora osigurati ostvarenje načela sveobuhvatnosti, cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite te načela dostupnosti i kontinuiranosti pružanja zdravstvene zaštite na svome području.

Primarnu zdravstvenu zaštitu na području Općine Petlovac obavlja jedna ambulanta s jednim zaposlenim liječničkim timom opće prakse u Baranjskom Petrovom Selu, kojoj gravitiraju stanovnici naselja Baranjsko Petrovo Selo, Novi Bezdán, Novo Nevesinje i Torjanci.

6.2.1. Socijalna zaštita

Socijalna skrb je djelatnost kojom se osiguravaju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim

okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obiteljima i skupinama, s ciljem unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Socijalna skrb je djelatnost od posebnog interesa za svaku zemlju, kao i lokalno područje s obzirom na njezin cilj – osiguranje i ostvarivanje pomoći za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, i to obitelji, kao i nemoćnih i drugih osoba koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog različitih nepovoljnih okolnosti (osobnih, gospodarskih, socijalnih i inih). Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se također i iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave.

Na području Općine Petlovac djeluje Centar za socijalnu skrb sa sjedištem u Belom Manastiru. Ustanova za smještaj starih i nemoćnih osoba na području Općine Petlovac ne postoji.

6.3. Civilno društvo

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od najvažnijih indikatora razine demokratičnosti neke zajednice. Organizacije civilnog društva igraju izrazito važnu ulogu u povezivanju zajednice i javnih institucija te ostvaruju utjecaj javnosti na javnu politiku svoje sredine i zemlje te na taj način njeguju jednu od osnovnih komponenata suvremene zapadne demokracije: pluralizam.

Jednu od osnovnih vrijednosti demokracije predstavlja civilno društvo i građani koji se aktivno uključuju u sva područja društvenog djelovanja.

Biti aktivan i biti odgovoran dvije su osnovne vrline civilnog društva. Kao takvo, civilno društvo ima važnu ulogu u razvoju demokracije, osobito u zemljama mlade demokracije kao što je Hrvatska. Organizacije civilnog društva i inicijative građana predstavljaju slobodan oblik udruživanja građana što je jedna od ključnih odrednica moderne demokracije.

Brojna istraživanja civilnog sektora pokazuju da organizacije civilnog društva imaju potencijala u značajnoj mjeri doprinijeti stvaranju pravednijih i efikasnijih društvenih odnosa, jer su se iskazale kao fleksibilne, tehnički osposobljene, sa značajnom osjetljivošću za solidarnost u akcijama, promociji i njegovanju novih vrijednosti, te brзом razumijevanju nove realnosti i spremnosti za učenje i aktivno suočavanje s problemima.

Prema Registru udruga na području Općine Petlovac na dan 4. 5. 2016. godine bilo je registrirano 34 udruga (organizacija civilnog društva) koje pokrivaju širok spektar života stanovnika općine: sport, kulturu, poljoprivredu, vatrogasnu sigurnost, brigu o djeci, mladi, žene itd.

Broj udruga je podjednako raspoređen po naseljima Petlovac, Baranjsko Petrovo Selo, Novi Bezdán i Luč dok u naseljima Torjanci i Novo Nevesinje ima samo po jedna registrirana udruga. Naselja Širine, Sudaraž i Zeleno Polje nemaju registriranih udruga.

Tablica 7.: Udruge sa sjedištem na području Općine Petlovac

R. BROJ	NAZIV UDRUGE	SJEDIŠTE
1.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO PETLOVAC	PETLOVAC
2.	NOGOMETNI KLUB "PETLOVAC" PETLOVAC	PETLOVAC
3.	UDRUGA "TRADICIJOM ZA BUDUĆNOST"	PETLOVAC
4.	UDRUGA UMIROVLJENIKA OPĆINE PETLOVAC	PETLOVAC
5.	UDRUGA ŽENA "FIJOLICE" PETLOVAC	PETLOVAC
6.	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "SOM" PETLOVAC	PETLOVAC
7.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
8.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "SELJAČKA SLOGA" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
9.	LOVAČKO DRUŠTVO "FAZAN" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
10.	NOGOMETNI KLUB "DINAMO" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
11.	STOLNOTENISKI KLUB "B.P.SELO" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
12.	UDRUGA "PETARAČKE BUŠE" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
13.	UDRUGA HRVATSKIH VETERANA DOMOVINSKOG RATA KLUB B.P.S.	BARANJSKO PETROVO SELO
14.	UDRUGA ŽENA BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
15.	ŠPORTSKA RIBOLOVNA UDRUGA "ŠTUKA" BARANJSKO PETROVO SELO	BARANJSKO PETROVO SELO
16.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO LUČ	LUČ
17.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "LUČ" LUČ	LUČ
18.	LOVAČKO DRUŠTVO "VIDRA" LUČ	LUČ
19.	LOVAČKO DRUŠTVO ZA UZGOJ, ZAŠTITU I LOV DIVLJAČI "VIDRA" LUČ	LUČ
20.	NOGOMETNI KLUB "LUČ" LUČ	LUČ
21.	UDRUGA MLADEŽI "LUČ" LUČ	LUČ
22.	UDRUGA PROIZVOĐAČA MLIJEKA BARANJE	LUČ
23.	UDRUGA ŽENA "LUČANKE" LUČ	LUČ
24.	KINOLOŠKO DRUŠTVO „BARANJA“	LUČ
25.	NOGOMETNI KLUB "GRANIČAR" TORJANCI	TORJANCI
26.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN
27.	KULTURNO - UMJETNIČKA UDRUGA - NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN
28.	UDRUGA MLADEŽI "NOVI BEZDAN" NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN

29.	UDRUGA MLADEŽI ZA NJEGOVANJE OBIČAJA MAĐARA "NOVI BEZDAN"	NOVI BEZDAN
30.	UDRUGA OVČARA "JANJEĆI REP" NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN
31.	UDRUGA POLJOPRIVREDNIKA STROJNI PRSTEN NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN
32.	ŠPORTSKI NOGOMETNI KLUB "RADNIK" NOVI BEZDAN	NOVI BEZDAN
33.	ŠPORTSKO RIBOLOVNA UDRUGA "GAKOVAC"	NOVI BEZDAN
34.	ZDRAVI PLODOVI BARANJE	NOVO NEVESINJE

Izvor: <https://registri.uprava.hr/#ludruge>, svibanj 2016.

7. ANALIZA GOSPODARSTVA

7.1. Prirodni resursi

Poljoprivredno zemljište je vrijedan prirodni resurs koji kao jedno od najznačajnijih prirodnih bogatstava je i pod osobitom zaštitom Države. To je ujedno i obnovljiv prirodni resurs, koji je na području Republike Hrvatske razmjerno dobre plodnosti i jedan od očuvanijih prirodnih resursa u odnosu na zemlje u okruženju, te je stoga i razumljiva briga za ovaj prirodni resurs. Zbog toga je i veoma važno pravilno gospodariti ovim resursom.

Ukupne poljoprivredne površine na području Općine Petlovac čine ukupno 5.468 ha, što je 58,3% ukupne površine Općine. U odnosu na prosjek Županije, koji iznosi 64%, Općina Petlovac ima manji udio poljoprivrednih površina.

Šume na području Općine Petlovac su zastupljene s 3.468 ha, što je 27,1% ukupnog područja Općine. Šume i šumsko zemljište kao obnovljivi i zato trajni nacionalni resurs proglašeni su Ustavom kao dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku. Pored ekonomskih koristi šume su značajne za zdravlje ljudi, a važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta. Šume su temelj razvitka turističkog i lovnog gospodarstva, a značajne su i za razvoj drugih gospodarskih grana.

Prostor Općine Petlovac, po svojim prirodnim osobinama vrlo je kvalitetan za lov i lovno gospodarstvo. Od divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja značajni su: jelen obični, srna obična, svinja divlja, fazan, zec, obični, trčka, divlje patke, crna liska. U njemu su dijelovi jednog državnog lovišta i šest zajedničkih lovišta. To su:

- Državno-vlastito otvoreno lovište br. XIV/10A „Podravlje“
- Zajedničko lovište br. 52.
- Zajedničko lovište br. 62.
- Zajedničko lovište br. 63.
- Zajedničko lovište br. 64.
- Zajedničko lovište br. 44.

- Zajedničko lovište br. 46.

Državno-vlastito otvoreno lovište br. XIV/10A „Podravlje“ ustanovljeno je Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva kao vlastito otvoreno lovište na površinama u vlasništvu države. Ovo lovište obuhvaća sjeverozapadni i južni dio Baranje odnosno područje između rijeke Drave i naselja Torjanci, Novo Nevesinje, Bolman i Jagodnjak. Lovište je nizinskog tipa s odličnim uvjetima za razvoj i boravak divljači. Od divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja značajni su: jelen obični, srna obična, svinja divlja, fazan, zec obični, trčka, divlje patke, crna liska.

Zajedničko lovište br. 52. ustanovljeno je Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik br. 5/96) na ukupnoj površini od 3.647 ha koje se većim najvećim dijelom nalaze na području Općine Petlovac. Lovište zauzima sjeverni i sjeverozapadni dio Općine i pripada panonskom tipu lovišta. To su uglavnom poljoprivredne površine koje su pogodne kao stanište za uzgoj i boravak srne obične i divlje svinje. Od sitne divljači prisutni su: zec obični, fazan, te tčka skvržulja. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (56 grla), zec obični (158 kom), fazan (466 kljunova) i trčka (75 kljunova).

Zajedničko otvoreno lovište br. 62. pripada panonskom tipu lovišta. Dominira ravničasti reljef, a jedan mali dio na istoku (iznad grada Belog Manastira) obuhvaća zapadne padine Baranjske planine, reljefno najizrazitijeg dijela Baranje. Prema stanju iz 2000. godine u lovištu prirodno obitava: srna obična (20 grla), zec obični (40 grla), fazan (120 kljunova), trčka skvržulja (30 kljunova). Od ostalih stalnih vrsta sitne divljači prisutna je: lisica (25 grla), jazavac (10 grla), kuna zlatica (10 grla), lisica mala (10 grla), tvor (6 grla), vrana siva (40 kljunova), vrana gaćac (40 kljunova), svraka (40 kljunova), čavka (40 kljunova), šojka (30 kljunova). Također su prisutne i sezonske vrste sitne divljači od kojih su značajne selice stanarice (prepelica pučpura, divlja patka, divlja guska, divlja grlica, divlji golub)

Zajedničko otvoreno lovište br. 63. Smješteno je u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske uz državnu granicu koja je ujedno i njegova istočna i sjeverna granica. Ovo lovište pripada panonskom tipu lovišta s potpuno ravničarskim reljefom. Od divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja, nalaze se: srna obična (10 grla), zec obični (80 kom), fazan (100 kljunova) trčka (50 kljunova). Tijekom Domovinskog rata područje lovišta je bilo nedostupno hrvatskim vlastima, te je u to vrijeme bilo ilegalnih aktivnosti (krivolov) što se odrazilo na degradaciji stanja i opadanju kakvoće populacija divljači.

Zajedničko otvoreno lovište br. 64 locirano je sjeverno od grada Belog Manastira uz državnu granicu koja je ujedno i njegova sjeverozapadna granica. Pripada panonskom tipu lovišta. Aktom o ustanovljenju lovišta propisana je vrsta i broj divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja i to na sljedeći način: srna obična (16 grla), zec obični (40 komada), fazan (80 kljunova), tčka (40 kljunova). U vrijeme dok lovište nije bilo dostupno hrvatskim vlastima u lovištu je bilo krivolova, što se odrazilo na degradaciji staništa i opadanje kakvoće

populacija divljači. Dio površina lovišta još uvijek je miniran te stoga nije niti korišten za lovne aktivnosti.

Zajedničko lovište br. 44. pripada panonskom tipu lovišta. Lovno gospodarski kapacitet je sljedeći: srna obična (72 grla), zec obični (222 komada), fazan (1.008 kljunova), trčka (120 kljunova)

Zajedničko lovište br. 46. locirano je na jugoistočnom dijelu Općine i prostorno zauzima njezin vrlo mali dio. Lovišta zauzima površinu od 1.632 ha. Općini Petlovac pripada 22ha ovog lovišta. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju sljedeće vrste divljači: srna obična, zec obični, fazan i trčka. Zajedničko lovište br. 46 pripada panonskom tipu lovišta.

Prirodni potencijal područja Općine leži u površinskim naslagama lesa i pijeska. Lesne naslage su osnovna sirovina u opekarskoj industriji, a pijesak u građevinarstvu. Pijesak se pojavljuje kao kopneni i unutar korita rijeke Drave.

7.2. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva

Gospodarski razvitak vezan je uz prostor i prirodne potencijale kojima raspolaže ovo područje, te prevladava poljoprivredna proizvodnja, zatim trgovina i ugostiteljske usluge, a samo u malom dijelu su zastupljene i druge djelatnosti.

Na području Općine Petlovac registrirano je ukupno 19 obrta iz sektora poljoprivrede, industrije, trgovine te uslužni obrti. U ukupnom broju obrta prevladavaju obrti za poljoprivredu (6), te trgovački obrti i obrti za pružanje usluga (obrt za ugostiteljstvo, obrti za informatičke usluge, knjigovodstveni servis). Najveći broj obrta registriran je u naselju Baranjsko Petrovo Selo (6), dok u naseljima Novo Nevesinje, Širine, Sudaraž i Zeleno Polje nema niti jedan registrirani obrt .

Tablica 8.: Obrti na području Općine Petlovac prema nazivu i sjedištu

REDNI BROJ	NAZIV	SJEDIŠTE
1.	BENAKOV poljoprivredno gospodarstvo	Baranjsko Petrovo Selo
2.	BENI, obrt za poljoprivredu	Novi Bezdán
3.	BUD PERFORMANCE obrt za dijagnostiku i izradu softvera za podizanje snage motora	Baranjsko Petrovo Selo
4.	CRVENA JABUKA, obrt za trgovinu na malo	Luč
5.	DINAMO, obrt za slastičarske usluge	Baranjsko Petrovo Selo
6.	ĆOSIĆ uzgoj stoke i trgovina	Torjanci

7.	ELEMENT stolarski obrt	Petlovac
8.	ERDELJI poljoprivredni obrt	Novi Bezdan
9.	FLORIЈAN dimnjačarske usluge	Luč
10.	HEX obrt za računalno programiranje	Petlovac
11.	IDEAL obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo	Torjanci
12.	KONTO knjigovodstvene usluge	Baranjsko Petrovo Selo
13.	KRIS, obrt za veleprodaju	Novi Bezdan
14.	MAVRIN, obrt za građevinarstvo	Petlovac
15.	PAVKOVIĆ poljoprivredni obrt	Luč
16.	PETARDA, obrt za ugostiteljstvo	Baranjsko Petrovo Selo
17.	RADOTIČ obrt za organizaciju sajмова	Torjanci
18.	SUBAŠIĆ tesar	Petlovac
19.	ŠAMUKIĆ TRANS prijevoz tereta	Baranjsko Petrovo Selo

Izvor: or.minpo.hr, svibanj 2016.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore na području Općine Petlovac djeluje 6 trgovačkih društava, koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom, trgovinom na malo, građevinarstvom te pružanjem usluga. U naseljima Novo Nevesinje, Zeleno Polje, Sudaraž i Širine nema registriranih trgovačkih društava.

Tablica 9.: Trgovačka društva na području Općine Petlovac prema djelatnosti i sjedištu

REDNI BROJ	NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA	DJELATNOST	SJEDIŠTE
1.	SOLARMONT d.o.o.	Proizvodnja električne energije	Petlovac
2.	K.D. BONUM d.o.o.	Trgovina i usluge	Baranjsko Petrovo Selo
3.	RELEVO j.d.o.o.	Trgovina i usluge	Baranjsko Petrovo Selo
4.	E.T. AUTOMATIKA d.o.o.	Industrijska automatizacija	Torjanci
5.	UNICHROM - d.o.o.	Cestovni prijevoz robe	Baranjsko Petrovo Selo
6.	MAVRIN d.o.o.	Građevinarstvo	Petlovac

Izvor: biznet.hr/hgk, svibanj 2016.

7.3. Poljoprivreda

Poljoprivredno zemljište je vrijedan prirodni resurs koji kao jedno od najznačajnijih prirodnih bogatstava je i pod osobitom zaštitom Države. To je ujedno i obnovljiv prirodni resurs, koji je na području Republike Hrvatske razmjerno dobre plodnosti i jedan od ušćuvanijih prirodnih

resursa u odnosu na zemlje u okruženju, te je stoga i razumljiva briga za ovaj prirodni resurs. Zbog toga je i veoma važno pravilno gospodariti ovim resursom.

Ukupne poljoprivredne površine na području Općine Petlovac čine ukupno 5.468 ha, što je 58,3% ukupne površine Općine. U odnosu na prosjek Županije, koji iznosi 64%, Općina Petlovac ima manji udio poljoprivrednih površina.

U strukturi poljoprivredne proizvodnje najviše su zastupljene klasične ratarske kulture, pšenica, ječam, kukuruz, šećerna repa, suncokret i soja.

Obradive površine Općine Petlovac iznose 5.318 ha, što je 56,7% ukupnog teritorija Općine, a i nešto je niži od županijskog prosjeka koji iznosi 58%. Obradive površine u ukupnim poljoprivrednim površinama zastupljene su s udjelom od 97,3%. Strukturu obradivih površina čine oranice, voćnjaci, vinogradi i livade. U okvir ostalih obradivih površina spadaju i pašnjaci s ukupno 150 ha.

Šume Općine Petlovac nalaze se na području gospodarskih jedinica Jagodnjačke šume, Torjanačke šume i Valpovačke podravske šume. Šumama gospodare šumarija Baranjsko Petrovo selo i šumarija Valpovo. To su uglavnom umjetno podignute šume (kulture) euroameričkih topola i vrba u mozaiku sa prirodnim šumama crne i bijele topole, vrbe i poljskog jasena.

Šume Općine Petlovac nalaze se na području gospodarskih jedinica Jagodnjačke šume, Torjanačke šume i Valpovačke podravske šume. Šumama gospodare: šumarija Baranjsko Petrovo selo i šumarija Valpovo. To su uglavnom umjetno podignute šume (kulture) euroameričkih topola i vrba u mozaiku sa prirodnim šumama crne i bijele topole, vrbe i poljskog jasena.

Šumom je pokriveno, odnosno šumsko zemljište zauzima, prema podacima iz katastra, oko 2.546,74 ha od kojih je 2.537,20 ha pod upravom Hrvatskih šuma (Državno vlasništvo) a 9,54 ha je u privatnom vlasništvu.

U Općini Petlovac ima 189 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, 4 registrirana obrta, 1 trgovačko društvo iz čega se može zaključiti da je Općina Petlovac pretežito orijentirana na poljoprivrednu proizvodnju.

S obzirom na to da poljoprivreda predstavlja dominirajuću djelatnost na području Općine Petlovac kategorija poljoprivrednih gospodarstava zauzima znatan udio u ukupnoj strukturi poslovnih subjekata. Ukupno ima 194 poslovnih subjekata na području Općine koji se bave poljoprivrednom djelatnošću.

Tablica 10.: Broj PG prema tipologiji PG-a na području Općine Petlovac

TIP POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA	BROJ PG-a
Obiteljsko gospodarstvo	189
Obrt	4
Trgovačko društvo	1
Zadruga	-
UKUPNO	194

Izvor: APPRRR, svibanj 2016.

7.4. Turizam

Prostor Općine Petlovac kao dio prostora Baranje, a ujedno i dio kontinentalnog turističkog prostora Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske, mogao bi s obzirom na prirodne resurse u budućem gospodarskom razvoju, pa time i u turističkom, zabilježiti značajniji pomak u odnosu na sadašnje stanje.

Sadašnje stanje ukupnog gospodarstva Općine Petlovac, pa tako i ugostiteljstva i turizma, rezultat je posljedica rata, privremene okupiranosti i nedostupnosti prostora. Međutim, u budućem, planskom razvoju mogu se očekivati značajniji pomaci u okviru turizma i ugostiteljstva, s obzirom na stvaranje preduvjeta za takav razvoj na državnoj razini. U strateškim dokumentima prostornog i turističkog razvoja Države zalaže se za aktivniji pristup kontinentalnom turističkom prostoru i kontinentalnom turizmu, te za ravnomjerniji turistički razvoj svih potencijala, uz njihovo racionalno korištenje.

Uz takve pretpostavke moguće je očekivati značajniji razvoj turizma na širem kontinentalnom području, na području Županije, ali i Općine. Bogatstvo i raznolikost resursa, njihova dobra očuvanost, njegovanje autohtonih osobitosti pojedinog turističkog prostora, jače povezivanje turizma s ukupnim gospodarskim razvojem, osnova su za planirani razvoj kontinentalnog turizma na području Županije, ali i Općine.

Na području Općine, a izvan područja naselja, nalaze se prirodna područja koja su poznata kao izletnička i rekreacijska odredišta. Od njih je najpoznatija „Bakanga“ koje se nalazi uz rukavac Drave, jugoistočno od naselja Novo Nevesinje. To je poznato i tradicionalno izletničko područje za stanovništvo u okruženju.

Uz naselje Baranjsko Petrovo Selo, a uz kanal Dravica (Stara Drava), nalazi se također prirodno područje, koje je popularno kod športskih ribolovaca i izletnika.

Budući turistički razvoj Općine Petlovac moguće je vezati za valorizaciju svojih prirodnih resursa, a koje čini nizinski prostor, riječni tok rijeke Drave, šumska područja s očuvanom florom i faunom, te lovnom divljači, ali i očuvan i živopisan ruralni prostor, s elementima kulturno povijesne i tradicijske baštine.

Međutim, granični položaj Općine, te planirani prometni pravci utjecat će na intenziviranje razvoja tranzitnog turizma na ovom prostoru. Izgradnja planiranih prometnih pravaca na državnoj ali i međunarodnoj razini, te granični položaj Općine, omogućit će i razvoj tranzitnih turističkih tokova, ali i ostalih oblika kontinentalnog turizma.

S obzirom na prirodne potencijale, moguće je razvijati izletničko-rekreacijske oblike turizma, lovni i ribolovni turizam, za potrebe domaćeg stanovništva, ali i za potencijalne turiste.

Uzimajući u obzir mogućnosti prirodnih uvjeta, prometnog i graničnog položaja Općine, te nove trendove u turističkoj potražnji vezane za povratak prirodi, te razvijanje rekreacijskih potreba turista, područje Općine Petlovac je i dio planiranih međunarodnih biciklističkih staza, koje iz Mađarske ulaze na područje Republike Hrvatske, te uz tok rijeke Drave nastavljaju područjem Baranje i Parka prirode "Kopački rit" do Dunava, te uz Dunav ponovo ulaze na područje Republike Mađarske. Dio ove međunarodne biciklističke staze prolazio bi i područjem Općine Petlovac, uz lijevu obalu Drave, kroz područje prirodnih šuma uz tok Drave. Dio biciklističkih turističkih staza mogao bi se od ove biciklističke staze odvajati prema izletničkom i rekreacijskom centru Bakanga, a na ostalim područjima u unutrašnjosti Općine razvila bi se lokalna mreža biciklističkih staza.

Budući da je prostor Općine ruralnog karaktera, te se u buduće planirani oblici turizma mogu povezati i objediniti kroz razvoj ruralnog turizma, a koji podrazumijeva različite oblike kontinentalnog turizma koji se odvijaju u okviru ruralnog područja naselja. Nositelji takvih oblika turizma su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, koja se uz svoju osnovnu djelatnost uključuju i u razvoj turizma, pružajući različite usluge turistima (smještaj, ishrana, rekreacija, aktivno uključivanje u radove na seoskom gospodarstvu itd.), te poticanje razvoja ekološke poljoprivrede, odnosno proizvodnje hrane i pića za potrebe turizma na taj način potiču i razvoj seoskih gospodarstava kao turističkih.

Kulturne manifestacije i događanja na području Općine Petlovac:

- „Petaračke buše“- tradicionalna manifestacija koja se u pokladno doba održava u Baranjskom Petrovom Selu, između ostalog, na pokladnu nedjelju za „lipe buše“okuplja KUD-ove iz cijele Slavonije i Baranje
- „Petlovački fašnik“- pokladna manifestacija u Petlovcu
- „Likovna kolonija“- tradicionalno se održava u sklopu manifestacije „Jesen u Baranji“, a okuplja umjetnike iz Hrvatske i inozemstva
- „Memorijalni općinski nogometni turnir“ - u sklopu obilježavanja Dana domovinske zahvalnosti 05. kolovoza, održava se svake godine u drugom mjestu Općine

- „Natjecanje zaprežnim ručnim vatrogasnim štrcaljkama“- održava se već osam godina u Petlovcu, okuplja DVD-e iz Hrvatske i inozemstva
- „Kobasijada“ u Luču, održava se unazad tri godine, natjecateljskog karaktera, okuplja mjesne proizvođače domaćih suhomesnatih proizvoda
- „Ples oko svibanjskog drveta“ u Novom Bezdanu, tradicionalna manifestacija mađarske nacionalne manjine, traje mjesec dana, a zadnji dan završava plesom oko svibanjskog drveta
- „Amber bal“ u Novom Bezdanu jednodnevna manifestacija – druženje s plesom za bračne parove, održava se već tridesetak godina.

7.5. Razvijenost gospodarstva

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 153/09) i Uredbe o indeksu razvijenosti («Narodne novine», broj 63/10). Indeks razvijenosti izračunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u različitim omjerima utječu na njegovu vrijednost.

Indeks razvijenosti: pokazatelj stupnja razvijenosti lokalnih i županijskih jedinica. Računa se kao ponderirani prosjek pet osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja: dohotka po stanovniku, stope nezaposlenosti, izvornih prihoda po stanovniku lokalnih odnosno županijskih jedinica, kretanja broja stanovnika i stupnja obrazovanosti. Na temelju odstupanja od nacionalnog prosjeka, jedinica se razvrstava u pripadajuću skupinu.

Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine. Na županijskoj razini, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prema prosjeku RH u: I. skupinu <75% prosjeka RH, II. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, III. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i IV. skupinu >125% prosjeka RH. Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH.

Prema podacima iz 2013. godine Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske Unije Osječko – baranjska županija je uvrštena u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave. Osječko-baranjska županija pripada NUTS 2 regiji Kontinentalna Hrvatska koja je nerazvijenija regija Republike Hrvatske; s BDP-om (podaci iz 2010-2012.) po stanovniku koji je za 15% niži od hrvatskog prosjeka, s stopom nezaposlenosti od 31,0% (03.2013. godine). Općina Petlovac je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave.

Indeks razvijenosti Osječko – baranjske županije iznosi 46,07 %, a indeks razvijenosti Općine Petlovac iznosi 59,32%.

7.6. Tržište rada

Popisom stanovništva 2011. godine Općina Petlovac brojila je 2405 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, 1574 osoba odnosno 65,45% stanovništva čini radno aktivno stanovništvo.

Broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji imaju sjedište na području Općine Petlovac, u mjesecu rujnu, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, je bio 182. Broj zaposlenih se smanjio u odnosu na 2013. godinu, kad je u istom mjesecu bilo 200 zaposlenih osoba.

Zaključno s 30.09.2014. na području Općine Petlovac evidentirano je 373 nezaposlene osoba te je stopa nezaposlenosti 23,70%. Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u rujnu 2014. godine na području Općine Petlovac je bilo ukupno 373 nezaposlene osobe. Od toga je bilo 163 muškaraca, odnosno 54%, i 210 žena (46%).

Tablica 11.: Broj nezaposlenih osoba prema spolu, travanj 2016.

UKUPNO NEZAPOSLENI	MUŠKARCI	ŽENE
374	162	212

Izvor: HZZ regionalni ured Osijek, Odjel analitike, statistike i informatike. Travanj 2016.

U strukturi nezaposlenih osoba dominiraju nezaposleni sa završenom osnovnom školom (106) i nezaposleni sa završenim trogodišnjim srednjoškolskim obrazovanjem (92). Najmanje nezaposlenih je s visokim (4) i višim obrazovanjem (9). Velik je broj i nezaposlenih osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (79) i osoba s završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 godine i gimnazija (84).

Tablica 12.: Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja u rujnu 2014.

UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnik	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakultet, akademija, magisterij, doktorat
374	79	106	92	84	9	4

Izvor: bilten Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ožujak 2016.

7.7. Potporne institucije za razvoj poduzetništva

Zadaća potpornih institucija za razvoj poduzetništva je stvaranje povoljne poduzetničke klime i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva kroz pružanje poslovnih i drugih usluga u svim fazama razvoja i rasta poduzeća (npr. osiguravanje poslovnog prostora) te na taj način sudjelovanje u gospodarskom razvoju područja i smanjenju nezaposlenosti u regiji.

Na području Općine Petlovac uz samu Općinu Petlovac nositelji razvoja poduzetništva su Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o., Lokalna akcijska grupa Baranja i Baranjska razvojna agencija.

7.7.1. Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o.

Poduzetnički centar Beli Manastir d.o.o. registriran je pri Trgovačkom sudu u Osijeku 14. rujna 2004. godine, a s radom je započeo 1. listopada 2004. godine.

Osnovni zadaci Poduzetničkog centra Beli Manastir d.o.o.:

- Pružanje besplatnih savjetodavnih usluga (poput informacija o mogućnostima ulaska u poduzetništvo, te informacija za poduzetnike čiji su poslovi u fazi rasta ili razvoja),
- Davanje kompletnih informacija o kreditnim linijama resornih Ministarstava i drugih institucija za poticanje poduzetništva,
- Pružanje pomoći pri izradi poslovnih planova i investicijskih programa, te ostalih projekata,
- Organizacija predavanja i seminara koji bi obrtnicima i poduzetnicima trebali olakšati suočavanje sa problemima s kojima se susreću na tržištu,
- Povezivanje poduzetnika radi efikasnijeg nastupa na domaćem i inozemnom tržištu,
- Obavljanje dijela stručnih poslova lokalne samouprave u razvoju gospodarstva.

7.7.2. Lokalna akcijska grupa Baranja

Udruga LAG Baranja je osnovana 04.02.2010. godine na inicijativu poduzetnika i entuzijasta koji su željeli dati svoj aktivni doprinos promjeni postojećeg stanja i razvoju Baranje. LAG Baranja trenutno broji 41 član, a okuplja predstavnike baranjskih gospodarstvenika, Grad Beli Manastir i osam općina s područja Baranje, te predstavnike nevladinog (civilnog sektora) s područja Baranje.

Djelatnosti LAG-a Baranja su:

- Razvijanje mreže partnerstva,
- Izrada lokalne razvojne strategije i zajedničkog programa razvoja za područje LAG-a,
- Promicanje koncepta održivog razvoja boljom primjenom ruralnih i regionalnih politika EU,
- Sudjelovanje u određivanju prioriteta za razvoj sektora u ruralnom prostoru na području LAG-a,

- Praćenje zakonske regulative i objave javnih natječaja vezanih uz razvojne mogućnosti i informiranje relevantnih subjekata s područja LAG-a,
- Izdavanje odgovarajućih pisama preporuke za projekte koji su u skladu sa lokalnom razvojnom strategijom,
- Organiziranje i educiranje razvojnih timova unutar područja LAG-a,
- Stvaranje stručnih i operativnih preduvjeta za planiranje i provedbu razvojnih projekata,
- Razmatranje zakonskih prijedloga koji se odnose na funkcioniranje zajednice u ruralnim područjima i aktivno sudjelovanje u njihovom unaprjeđenju,
- Pružanje stručne i tehničke potpore u pripremi natječajne dokumentacije,
- Suradnja LAG-a s drugim organizacijama radi razmjene iskustava i transfera znanja iz područja djelovanja, neposredno i/ili kroz odgovarajuće mreže,
- Organiziranje foruma i seminara, na svim razinama, za razmjenu iskustva primjera dobre prakse te promidžba i provedba međunarodnih projekata i suradnje,
- Promidžba udruživanja u različite organizacijske oblike i pružanje stručne pomoći,
- Organiziranje stručne izobrazbe članova i drugih zainteresiranih subjekata u zajednici,
- Provedba aktivnosti LAG-a putem sekcija,
- Pripremanje i provedba natječaja za dodjelu sredstava,
- Provedba ostalih djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi LAG-a i LEADER pristupa.

7.7.3. Baranjska razvojna agencija

Baranjska razvojna agencija Grada Belog Manastira osnovana je 26. rujna 2014. godine sa svrhom poticanja razvoja gospodarstva, turizma, poljoprivrede i civilnog sektora kroz pripremu i provedbu projekata na području Grada Belog Manastira i pripadajućih naselja.

Usluge Baranjske razvojne agencije su:

- Priprema i provedba projekata
- Izrada poslovnih planova, studija izvedivosti i analiza troškova i koristi
- Strateško planiranje
- Informiranje / savjetovanje / educiranje u vezi s pripremom i provedbom projekata

7.7.4. Poduzetničke zone

Općina Petlovac na svom području ima izrađena idejna urbanistička rješenja za poslovne zone u Baranjskom Petrovom Selu i Petlovcu koje su odobrene Odlukom o izgradnji Poslovnih zona u naselju Petlovac i Baranjsko Petrovo Selo od 25. rujna 2006. godine.

Poslovna zona u Petlovcu

Zona u Petlovcu predviđena je u k.o. Petlovac uključujući pristupnu cestu iz Beljske ulice, čija ukupna površina iznosi 5 ha. Zona je smještena u sjevernom dijelu naselja Petlovac i nalazi se

unutar granica građevinskog područja naselja. Idejnim Urbanističkim rješenjem predviđena je poslovna namjena, te proizvodno poslovna namjena Zone.

Poslovna zona u Baranjskom Petrovom Selu

Zona u Baranjskom Petrovom Selu predviđena je na površini od 1,62 ha i na površini od 1,94 ha. Zona je smještena u sjevernom dijelu naselja Baranjskog Petrovog Sela i nalazi se unutar granica građevinskog područja naselja. Namjena Zone je poslovna i proizvodno-poslovna.

8. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM GRADA

8.1. Institucionalni okvir

Temeljna načela lokalne samouprave u Hrvatskoj definirana su Ustavom Republike Hrvatske, koji je donesen 1990. godine. Ustavom je građanima zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, Ustavom se definiraju temelji teritorijalne organizacije lokalne i područne (regionalne) samouprave. Osim toga Ustav jamči samostalnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u uređivanju njihovog unutarnjeg ustrojstva te u izvršavanju zadataka i dužnosti iz njihova djelokruga. Ustav regulira pravo jedinica lokalne samouprave da slobodno raspoložu vlastitim prihodima, ali i dužnost države da pomaže financijski slabijim jedinicama lokalne samouprave.

Na osnovi ustavnih odredbi, donesen je niz zakon i uredbi koje detaljnije uređuju sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, te prava i obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Među tim zakonima najvažniji su Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Zakon o gradu Zagrebu, Zakon o područjima posebne državne skrbi, Zakon o brdsko-planinskom područjima, Zakon o otocima i Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Specifična prava i obveze jedinica lokalne i regionalne samouprave, kad je riječ o obavljanju poslova iz njihovog zakonom propisanog djelokruga, razrađeni su posebnim zakonima.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Djelokrug općina i gradova:

- Uređenje naselja i stanovanje,
- Prostorno i urbanističko planiranje,
- Komunalno gospodarstvo,
- Briga o djeci,

- Socijalna skrb,
- Primarna zdravstvena zaštita,
- Odgoj i osnovno obrazovanje,
- Kultura, tjelesna kultura i šport,
- Zaštita potrošača,
- Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša,
- Protupožarna i civilna zaštita,
- Promet na svom području,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

8.1.1. Institucionalni razvoj

Institucionalni razvoj odnosi se na jačanje kapaciteta na županijskoj i lokalnoj razini. Lokalna samouprava mora postati središte razvojnih aktivnosti te inicirati, pokrenuti i usmjeravati sustave razvojne aktivnosti u lokalnoj sredini. Pritom su važne sljedeće funkcije:

- povezivanje i razvoj partnerstva s tijelima na županijskoj i nacionalnoj razini, te s nositeljima razvoja i interesnim skupinama (poljoprivrednici, poduzetnici, obrtnici, udruge civilnog društva) na lokalnoj razini,
- uspostavljanje poticajnog okruženja,
- donošenje programa lokalnog razvoja – utvrđivanje i postavljanje razvojne vizije, strateških ciljeva i prioriteta za lokalni razvoj, te lokalnih razvojnih projekata za ostvarivanje utvrđenih ciljeva,
- iniciranje i motiviranje stanovništva te lokalnih proizvođača, poduzetnika i drugih nositelja razvoja za uključivanje u razvojne aktivnosti i programe,
- organizirani prijenos znanja i vještina na stanovništvo i lokalne poduzetnike kako bi lakše pronašli vlastite putove razvoja, osmislili i pokrenuli vlastite projekte.

Institucionalni razvoj ostvarit će se realizacijom sljedećih ciljeva:

- jačanje izvršnih i administrativnih sposobnosti i financijskog potencijala lokalne i regionalne samouprave,
- poticanje razvoja civilnog društva,
- jačanje partnerskih odnosa na svim razinama,
- razvojna agencija.

Lokalna samouprava ima zadatak i misiju da lokalnoj zajednici ponudi različite mogućnosti i rješenja, da uspostavi sustav lokalnog razvoja i osigura temeljne infrastrukturne i institucionalne uvjete za razvoj, te da razvija poticajno okruženje, motivira, integrira, povezuje i koordinira lokalne razvojne aktivnosti, resurse, projekte i nositelje razvoja na putu osmišljavanja, pripremanja i realizacije razvojnih projekata i oblika zajedničkog nastupanja kojim se ostvaruje učinkovit razvoj.

8.2. Ustrojstvo Općine Petlovac

Tijela Općine Petlovac su Općinski načelnik i Općinsko vijeće Općine Petlovac.

Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti Općine. Zamjenik načelnika je odgovorna osoba koja ga zamjenjuje.

Općinski načelnik:

- priprema prijedlog općih akata,
- izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata Općinskog vijeća,
- usmjerava djelovanje upravnih tijela Općine u obavljanju poslova iz njezinog samoupravnog djelokruga, te nadzire njihov rad,
- upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Općine kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i Statutom, te je odgovoran za izvršenje općinskog proračuna,
- odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina Općine i raspolaganju ostalom imovinom u skladu s Zakonom, posebnim propisima i ovim Statutom,
- imenuje i razrješuje predstavnike Općine u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 26. stavka 1. točke 8. ovoga Statuta, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
- Ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela. Ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, općinski načelnik donijet će odluku o obustavi općeg akta u roku od 8 dana od dana donošenja općeg akta. Općinski načelnik ima pravo zatražiti od Općinskog vijeća da u roku od 8 dana od donošenja odluke o obustavi otkloni uočene nedostatke u općem aktu. Ako Općinsko vijeće ne otkloni uočene nedostatke iz stavka 1. ove točke, općinski načelnik dužan je bez odgode o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji i dostaviti mu odluku o obustavi općeg akta. Predstojnik ureda državne uprave će u roku od 8 dana od zaprimanja ocijeniti osnovanost odluke općinskog načelnika o obustavi od primjene općeg akta,
- predlaže osnivanje mjesnih odbora i vrši nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnih odbora,
- obavlja i druge oslove utvrđene zakonom, ovim Statutom, i odlukama Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru djelokruga Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Vijeće se sastoji od jedanaest članova. Ako zakonom ili drugim propisom nije određeno nadležno tijelo za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, poslovi i zadaće koje se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga u nadležnosti su općinskog vijeća, a izvršni poslovi i zadaće su u nadležnosti Općinskog načelnika.

Općinsko vijeće:

- donosi Statut Općine Petlovac,
- donosi proračun, odluku o izvršenju proračuna i godišnji obračun proračuna,
- donosi opće i druge akte kojima uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine,
- donosi Program javnih potreba,
- donosi Poslovnik Općinskog vijeća,
- osniva radna tijela, bira i razrješuje članove tih tijela te bira, imenuje i razrješuje i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili ovom statutom
- uređuje ustrojstvo i djelokrug Općinskog upravnog tijela
- osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama i preoblikovanjima u skladu sa zakonom
- odlučuje o zajedničkom obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga s drugim jedinicama lokalne samouprave,
- odlučuje o davanju koncesije,
- odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivački prava u skladu sa zakonom,
- obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljeni u nadležnost Općinskog vijeća.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine kao i poslova državne uprave prenijetih na Općinu ustrojen je Jedinostveni upravni odjel koji obavlja sve poslove iz samoupravnog djelokruga Općine. Jedinostveni upravni odjel samostalan je u svom djelovanju, a za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovoran je načelniku općine.

Na području Općine osnivaju se mjesni odbori kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog utjecaja na život i rad građana.

Na području Općine Petlovac, osnivaju se slijedeći Mjesni odbori:

1. PETLOVAC za područje naselja Petlovac, Zeleno polje, Širine i Sudaraž,
2. LUČ za područje naselja Luč,
3. BARANJSKO PETROVO SELO za područje naselja Baranjsko Petrovo Selo,
4. NOVI BEZDAN za područje naselja Novi Bezdan,
5. TORJANCI za područje naselja Torjanci,
6. NOVO NEVESINJE za područje naselja Novo Nevesinje.

9. SWOT ANALIZA

SWOT analiza analitički je alat koji se koristi prilikom strateškog planiranja, kako bi se prepoznale snage i slabosti, prilike i prijetnje koje utječu na, u ovom smislu, razvoj Općine Petlovac. Snage i slabosti unutarnji su elementi koji čine konkurentske prednosti odnosno nedostatke, prilike i prijetnje odnose se na vanjske elemente, izvan kontrole dionika, međutim koji čine kontekst u kojem funkcionira život u Općini Petlovac. Cilj SWOT analize je da u konačnici križanjem elemenata izvuku zaključci koji su korišteni za izradu intervencije strateškog plana.

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Postojanje šumskih površina ○ Značajni potencijali poljoprivrednog zemljišta ○ Bogatstvo vodnih resursa iz prirodnih vodotoka ○ Postojanje lovišta na području Općine ○ Prirodni resursi kao osnova za razvoj turizma ○ Tradicija za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti (stočarstvo, ratarstvo, povrtlarstvo i staklenička proizvodnja) ○ Postojanje velikog broja OPG-a i poljoprivrednih obrta ○ Riješeni imovinsko pravni odnosi u zemljišnim knjigama i izvršena katastarska izmjera	<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Visoka stopa nezaposlenosti ○ Nizak BDP po glavi stanovnika ○ Nesklonost povezivanju i udruživanju proizvođača ○ Neodgovarajuća kvalifikacijska struktura raspoložive radne snage ○ Starost i loša obrazovna struktura poljoprivrednog stanovništva ○ Nedostatak velikih proizvodnih poduzeća ○ Nedovoljno ulaganje u obnovljive izvore energije ○ Sporost državne administracije u rješavanju zahtjeva za sredstva EU
<p>INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Povoljan geo-prometni položaj područja u razvoju gospodarske i turističke djelatnosti ○ Neposredna blizina graničnog prijelaza sa Republikom Mađarskom ○ Dobra izgrađenost mreža nerazvrstanih cesta ○ Djelomično obilježene biciklističke rute ○ Blizina europske biciklističke rute EuroVelo ○ Razgranata cestovna mreža (državna, županijska, lokalna)	<p>INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nedovoljna izgrađenost biciklističkih staza ○ Neizgrađen sustav odvodnje ○ Loša povezanost sa željeznicom i autobusnim prijevozom ○ Dotrajalost elektroenergetske mreže ○ Nedovoljno razvijena elektronička i komunikacijska infrastruktura ○ Dotrajalost sustava javne rasvjete

<ul style="list-style-type: none"> ○ Blizina autoceste - koridora Vc ○ Prolazak turističkih ruta – „Cultroute“ i Europski hodočasnički put ○ Djelomično izgrađen vodovod i plinopskrba ○ Djelomično izgrađena javna rasvjeta ○ Djelomično izgrađeni nogostupi ○ Jednaka udaljenost Beograd – Zagreb – Budimpešta <p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Postojanje organizacija civilnog društva ○ Postojanje sportskih terena i objekata ○ Uređeni školski objekti ○ Postojanje dječjeg vrtića i predškole ○ Postojanje vjerskih objekata u svim naseljima (crkve i kapelice) ○ Postojanje društvenih domova ○ Postojanje napuštenih karaula (Torjanci, Novi Bezdani, Baranjsko Petrovo Selo, Luč) ○ Bogata kulturna i povijesna baština ○ Postojanje KUD-ova koji njeguju tradiciju i folklor ○ Postojanje DVD-a ○ Dostupnost primarne zdravstvene zaštite	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedovoljna informiranost lokalnih udruga o mogućnostima korištenja sredstava EU fondova, donacija i potpora ○ Nedostatak kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba ○ Negativni prirodni prirast stanovništva ○ Veliki broj korisnika socijalne skrbi ○ Velik broj socijalno ugroženog stanovništva ○ Nedovoljan broj izvannastavnih sadržaja za mlade ○ Visoka starost stanovništva <p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</i></p>
<p>PRILIKE (O)</p>	<p>PRIJETNJE (T)</p>
<p><i>GOSPODARSTVO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede ○ Razvoj prehrambene industrije ○ Izgradnja pogona na biomasu ○ Prilika za razvoj poljoprivredne proizvodnje u staklenicima i plastenicima ○ Potencijal razvoja ruralnog turizma ○ Potencijal za razvoj seoskog turizma ○ Potencijal za razvoj lovnog i ribolovnog turizma ○ Korištenje aktivnih mjera za zapošljavanje ○ Mogućnost za razvoj prekogranične	<p><i>GOSPODARSTVO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nezainteresiranost za ulazak u nove poduzetničke inicijative ○ Nedostatak educirane radne snage za nove proizvodnje ○ Nespremnost ljudi za ulazak u integracijske procese ○ Nepredviđen rast cijena energenata i vodoopskrbe ○ Odlazak mladih obrazovanih ljudi u veće gradove i inozemstvo ○ Nepovoljna gospodarska kretanja uslijed utjecaja gospodarske krize ○ Nekonkurentnost domaće proizvodnje

suradnje

- Prerada postojećih sirovina
- Korištenje obnovljivih izvora energije (solarna, termalni izvori)
- Prekvalifikacija i obrazovanje stanovništva

INFRASTRUKTURA

- Veće korištenje vanjskih izvora financiranja (fondova EU) za realizaciju infrastrukturnih projekata
- Edukacija i jačanje svijesti građana o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša
- Mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja
- Izgradnja sustava odvodnje
- Proširenje ruta biciklističkih staza
- Rekonstrukcija elektroenergetske mreže
- Dogradnja telekomunikacijskog i informacijskog sustava
- Modernizacija javne rasvjete

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

- Razvoj civilnog sektora
- Poticanje cjeloživotnog učenja
- Jačanje suradnje među organizacijama civilnog društva
- Poticanje mladih na život na selu
- Mogućnost izgradnje kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba
- Informiranje udruga o korištenjima sredstava EU

- Uvoz jeftinijih proizvoda iz EU
- Siva ekonomija
- Nepovoljan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju
- Gubitak statusa Općine
- Brži razvoj susjednih općina
- Duge administrativne procedure kod pokretanja poslovanja
- Promjena državne politike prema poljoprivredi

INFRASTRUKTURA

- Nedovoljno energetske učinkovitih objekata
- Neriješen sustav kanalizacije i otpadnih voda
- Onečišćenje okoliša
- Neselektivno trošenje sredstava EU u RH
- Otežan pristup sredstvima regionalnog i ruralnog razvoja
- Neizgrađeno regionalno odlagalište otpada do roka koji je preuzela RH
- Gašenje poštanskih ureda
- Ukidanje područnih škola

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

- Iseljavanje
- Daljnji depopulacijski trend
- Smanjenje broja učenika u osnovnim školama
- Niska kupovna moć stanovništva
- Izumiranje kulturnih i povijesnih vrijednosti
- Nedostatak financijskih sredstava
- Gubitak statusa Općine

10. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

10.1. Vizija

Petlovac je Općina poželjna za život i rad koja čuva baranjski identitet i svoj razvoj temelji na tradiciji kroz stvaranje novih vrijednosti.

10.2. Strateški ciljevi i prioriteta

Strateški ciljevi razvoja Općine Petlovac sveobuhvatan su i konzistentan izraz očekivanih rezultata razvoja Općine. Strateški ciljevi dugoročno usmjeravaju razvoj Općine te su koncipirani na način da optimalno iskorištavaju njegove snage i prilike te prevladavaju njegove slabosti i eksterne prijetnje. Ovako postavljeni ciljevi doprinose ostvarenju vizije, a temelje se na pregledu stanja i SWOT analizi.

Tijekom rasprave na sastanku radne skupine, a temeljem prikupljenih projektnih ideja, radna skupina za izradu Strateškog razvojnog programa definirala je tri strateška cilja za razdoblje 2015. – 2020. koji pridonose rješavanju utvrđenih problema i nedostataka te razvoju općine, a to su:

- 1. Stvaranje konkurentnog gospodarstva**
- 2. Razvoj i unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša**
- 3. Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja**

U nastavku je dan pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera Općine Petlovac za razdoblje 2015. – 2020.

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MJERE	
CILJ 1: STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA	1P1 Jačanje preduvjeta za razvoj poduzetništva	1P1-M1 Izgradnja pogona na biomasu	
		1P1-M2 Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	
	1P2 Razvoj ruralnog gospodarstva i poticanje konkurentnosti poljoprivrede	1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede	
		1P2-M2 Poticanje agrotehničkih mjera za razvoj voćarstva i povrtlarstva, te proizvodnje u kontroliranim uvjetima	
		1P2-M3 Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda	
	1P3 Podrška razvoju turizma	1P3-M1 Razvoj ruralnog turizma u svrhu privlačenja gostiju	
		1P3-M2 Podržavanje razvoja lovnog i ribolovnog turizma	
	1P4 Efikasno korištenje prirodnih potencijala	1P4-M1 Efikasno korištenje prirodnih potencijala (revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina)	
		1P4-M2 Vodni potencijal	
	1P5 Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga u industrijskom sektoru	1P5-M1 Razvoj prehrambene industrije	
		1P5-M2 Korištenje aktivnih mjera za zapošljavanje	
		1P5-M3 Poticanje prerade postojećih sirovina	
	CILJ 2: RAZVOJ I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	2P1 Unapređenje javne infrastrukture	2P1-M1 Unapređenje komunalne infrastrukture
			2P1-M2 Unapređenje energetske i tehnološke infrastrukture
			2P1-M3 Unapređenje prometne infrastrukture
2P2 Unapređenje društvene infrastrukture		2P2-M1 Obnova i održavanje školskih objekata	
		2P2-M2 Obnova i održavanje sportske infrastrukture	
		2P2-M3 Adaptacija i rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture	
		2P2-M4 Izgradnja kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba	
		2P2-M5 Razvoj i unapređenje kulturnih i sportskih programa	

	2P3 Kvalitetno prostorno planiranje	2P3-M1 Izrada prostorno – planske dokumentacije
	2P4 Gospodarenje otpadom	2P4-M1 Podizanje svijesti stanovništva o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša, i o prednostima sortiranja otpada
	2P5 Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije	2P5-M1 Poticanje obnovljivih izvora energije
	2P6 Zaštita prirode	2P6-M1 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti
CILJ 3: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA	3P1 Očuvanje društveno-kulturne baštine	3P1-M1 Istraživanje i održivo upravljanje društveno-kulturnom baštinom 3P1-M2 Unapređenje sporta
	3P2 Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite	3P2-M1 Unapređenje socijalnih usluga
	3P3 Jačanje uloge OCD-a i razvoj ljudskih potencijala	3P3-M1 Unapređenje znanja i vještina civilnog društva
		3P3-M2 Poticanje i razvoj socijalnog poduzetništva 3P3-M3 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
	3P4 Unapređenje međunarodne suradnje	3P5-M2 Poticanje prekogranične i transnacionalne suradnje

11. MJERE RAZVOJA

Sukladno postavljenim strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama u nastavku je dan detaljan pregled svih mjera razvoja područja Općine Petlovac za razdoblje 2015.-2020. godine.

Strateški cilj 1 – STVARANJE KONURENTNOG GOSPODARSTVA

Prioritet 1 – JAČANJE PREDUVJETA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA

MJERA 1	1P1-M1 Izgradnja pogona na biomasu
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj i svrha ove mjere je izgradnja i pogona na biomasu čime bi se potaknula briga za okoliš ali i otvorila nova radna mjesta na području Općine
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Priprema dokumentacije ● Ishođenje potrebnih dozvola ● Izgradnja i održavanje pogona za biomasu
NOSITELJ	Općina Petlovac, zainteresirani poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, zainteresirani poduzetnici, Eu fondovi

MJERA 2	1P1-M2 Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
CILJ I SVRHA MJERE	Ovom mjerom želi se potaknuti veće korištenje obnovljivih izvora energije privatnog i javnog sektora na području Općine Petlovac kako bi se smanjila emisija stakleničnih plinova.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere poticati će se korištenje OIE i olakšati uvođenje sustava koji koriste OIE. Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: <ul style="list-style-type: none"> ● osmišljavanje i provedbu programa sufinanciranja proizvodnje i korištenja energije iz OIE, ● Implementaciju obnovljivih izvora u postojeće energetske sustave - npr. postavljanje solarnih ćelija, ● edukacija stanovništva o benefitima korištenja OIE ● sufinanciranje troškova korisnicima OIE
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetske efikasnost, Fondovi EU

Prioritet 2 : RAZVOJ RURALNOG GOSPODARSTVA I POTICANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDE

MJERA 1	1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede
CILJ I SVRHA MJERE	Ciljevi ove mjere su poticanje stanovništva i gospodarskih subjekata na iskorištavanje zapuštenog poljoprivrednog zemljišta i razvoj sektora ekološke poljoprivrede. Svrha ove mjere je podizanje svijesti stanovništva i poljoprivrednika o mogućnostima, prednostima i uvjetima koje je potrebno zadovoljiti za bavljenje ekološkom poljoprivredom.
OPIS/ SADRŽAJ	Implementacijom ove mjere potaknut će se stanovništvo i poljoprivrednici na bavljenje ekološkom poljoprivredom. Aktivnosti ove mjere uključuju: <ul style="list-style-type: none"> ● Kontinuirano provođenje edukacije poljoprivrednika zainteresiranih za proizvodnju ekološke hrane ● Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje kroz sustav potpora poljoprivredi ● Pružanje stručne i administrativne pomoći u ostvarivanju potpora i subvencija
NOSITELJ	Postojeći i potencijalni korisnici, LAG, savjetodavna služba, potporne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici

MJERA 2	1P2-M2 Poticanje agrotehničkih mjera za razvoj voćarstva i povrtlarstva, te proizvodnje u kontroliranim uvjetima
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unapređenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju uvođenjem agrotehničkih mjera zaštite poljoprivrednih površina i poljoprivredne proizvodnje, te poticanje proizvodnje u kontroliranim uvjetima, radi ostvarenja većih prinosa i boljeg ekonomskog rezultata. Svrha ove mjere je povećanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i smanjenje rizika od ekstremnih vremenskih prilika. Neprovođenje agrotehničkih mjera onemogućilo bi ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju, umanjilo vrijednost ili prouzročilo trajni gubitak dijela poljoprivrednog zemljišta, te je s toga neophodno njihovo provođenje.
OPIS/ SADRŽAJ	Pod agrotehničkim mjerama smatraju se: <ul style="list-style-type: none"> ● minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta, ● sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem, ● suzbijanje biljnih bolesti i štetnika, ● korištenje i uništavanje biljnih ostataka, ● održavanje organske tvari u tlu, ● održavanje povoljne strukture tla, ● zaštita od erozije. Ova mjera uključuje agromelioracijske mjere i mjere obrane od tuče. Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● provođenje Odluke o agrotehničkim mjerama, poticanje uvođenja sustava navodnjavanja, obrana od tuče i poplave kroz program potpora poljoprivredi, ● provođenje projekata uvođenja agrotehničkih mjera, ● poticanje poljoprivredne proizvodnje u staklenicima i plastenicima, ● poticanje sustava navodnjavanja, ● razvoj učinkovitog sustava obrane od tuče, ● plastenički uzgoj, hidroponski uzgoj.
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, nadležno ministarstvo, Mjere ruralnog razvoja

MJERA 3	1P3-M3 Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poticanje proizvodnje i prerade poljoprivrednih proizvoda uz praćenje modernih trendova u tehnici i tehnologiji proizvodnje te povezivanje s prehrambeno-prerađivačkim sektorom. Izgradnjom pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda stvara se dodana vrijednost. Svrha mjere uključuje i uspostavu sustava zaštite autohtonih proizvoda tj. proizvoda s oznakom izvornosti i zemljopisnog podrijetla.
OPIS/ SADRŽAJ	Ova mjera uključuje sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Ulaganja u preradu, marketing i razvoj poljoprivrednih proizvoda ● Registriranje robnih marki i certificiranje proizvoda ● Stvaranje baze proizvođača certificiranih proizvoda ● Izrada dokumentacije za izgradnju pogona ● Izrada marketing plana ● Edukacija potencijalnih ulagača.
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, nadležno ministarstvo, Mjere ruralnog razvoja

Prioritet 3 : PODRŠKA RAZVOJU TURIZMA

MJERA 1	1P3-M1 Razvoj ruralnog turizma u svrhu privlačenja gostiju
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvaranje novih i unapređenje postojećih turističkih proizvoda u svrhu privlačenja novih turista te u svrhu privlačenja posjetitelja iz bliskih emitivnih tržišta (Mađarska) i poboljšanje uvjeta za sport i rekreaciju lokalnog stanovništva.
OPIS/ SADRŽAJ	Provedba ove mjere uključivat će implementaciju sljedećih aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● stvaranje novih i unapređenje postojećih turističkih proizvoda u području ruralnog turizma ● poticanje i koordinacija suradnje dionika turističkog sektora s dionicima gospodarskih djelatnosti, kao i s dionicima javnog i civilnog sektora
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni poljoprivrednici
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, EU fondovi, nadležno ministarstvo, Općina Petlovac

MJERA 2	1P3 - M2 Podržavanje razvoja lovno i ribolovnog turizma
CILJ I SVRHA MJERE	Lovni i ribolovni turizam važne su sastavnice kontinentalnog turizma, te navedeni oblici turizma privlače brojne domaće i inozemne turiste. Cilj ove mjere je privući što više turista na području Općine uređenjem lovišta, izgradnjom smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, te obogaćivanjem gastronomske ponude.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u okviru ove mjere su <ul style="list-style-type: none"> ● Kontinuirano uređenje lovišta ● Obnova i uređenje postojećih lovačkih objekata i ribičkih domova ● Izgradnja novih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta namijenjenih lovnom i ribolovnom turizmu ● Uzgoj i zaštita divljači ● Marketing aktivnosti vezane za privlačenje turista
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni turistički djelatnici, OCD
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, nadležno ministarstvo, Općina Petlovac

Prioritet 4: EFIKASNO KORIŠTENJE PRIRODNIH POTENCIJALA

MJERA 1	1P4-M1 Efikasno korištenje prirodnih potencijala (revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina)
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je kvalitetno i održivo upravljanje prirodnim potencijalima na području Općine Petlovac. Svrha ove mjere je efikasno korištenje poljoprivrednih površina.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivati će: <ul style="list-style-type: none"> ● Izrada prikaza i trenutnog stanja poljoprivrednog potencijala ● Provođenje analize tla ● Dodjela u zakup i prodaja poljoprivrednog zemljišta ● Poticanje poljoprivrednika na obradu neobrađenih poljoprivrednih površina
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, savjetodavna služba, Agencija za poljoprivredno zemljište
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja

MJERA 2	1P4-M2 Vodni potencijal
CILJ I SVRHA MJERE	Evidentirati sve prirodne izvore vode u cilju održivog korištenja vodnih potencijala i termalnih izvora
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: <ul style="list-style-type: none"> ● Kartografski prikaz prirodnih vodnih kapaciteta s osnovnim podacima za svaki vodni kapacitet i programom mjera za njihovo održavanje ● Ispitivanje kakvoće vode i postojanje termalnih izvora ● Izrada plana gospodarenja vodnim potencijalom
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Hrvatske vode

Prioritet 5: POTICANJE RAZVOJA NOVIH PROIZVODA I USLUGA U INDUSTRIJSKOM SEKTORU

MJERA 1	1P5-M1 Razvoj prehrambene industrije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj i svrha ove mjere povećanje konkurentnosti OPG-a i proširivanje djelatnosti na veći broj prehrambenih proizvoda koji se mogu ponuditi na tržištu.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti koji će se provoditi u sklopu ove mjere su: <ul style="list-style-type: none"> ● Osmišljavanje poticaja za nositelje OPG-a na području Općine ● Informiranje i savjetovanje o mogućnostima za apliciranje na fondove EU vezane za razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Eu fondovi, nadležna ministarstva, poslovni subjekti

MJERA 2	1P5-M2 Korištenje aktivnih mjera za zapošljavanje
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj i svrha ove mjere je povećanje broja zaposlenih na području Općine
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi: <ul style="list-style-type: none"> ● Provođenje aktivne politike zapošljavanja ● Uključivanje mladih nezaposlenih osoba u Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa ● Poticanje zapošljavanja osoba sa invaliditetom i marginaliziranih skupina ● Provođenje raznih edukacija (povećanje kompetencija nezaposlenih osoba)
NOSITELJ	HZZ, Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Potpore nadležnih ministarstava, hrvatskog zavoda za zapošljavanje

MJERA 3	1P5-M3 Poticanje prerade postojećih sirovina
CILJ I SVRHA MJERE	Projekt poticanja prerade postojećih sirovina provest će se s ciljem osiguranja veće konkurentnosti trgovačkih društava i obrta, kako bi se omogućilo proširivanje njihovih djelatnosti i opstanak na tržištu.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere biti će: <ul style="list-style-type: none"> ● Savjetovanje poduzetnika/obrnika ● Sudjelovanje na stručnim usavršavanjima, seminarima i obukama ● Konzultantske usluge za prijave na nacionalne i EU natječaje
NOSITELJ	Općina Petlovac, potporne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Eu fondovi, nadležna ministarstva

Strateški cilj 2: RAZVOJ I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Prioritet 1: UNAPREĐENJE JAVNE INFRASTRUKTURE

MJERA 1	2P1-M1 Unapređenje komunalne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha i cilj ove mjere je stvaranje preduvjeta za nesmetani rast i razvoj gospodarstva/gospodarskih aktivnosti te povećanje kvalitete života građana.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Priprema dokumentacije ● Ishođenje dozvola ● Izgradnja, rekonstrukcija, unapređenje/modernizacija ● Održavanje Sve navedene aktivnosti biti će iz sljedećih područja: <ul style="list-style-type: none"> ● Javne rasvjete ● Vodoopskrbe ● Sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda ● Groblja i zelene površine
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, EU fondovi

MJERA 2	2P1-M2 Unapređenje energetske-tehnološke infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha i cilj ove mjere je stvaranje preduvjeta za nesmetani rast i razvoj gospodarstva/gospodarskih aktivnosti te povećanje kvalitete život građana kroz prizmu unapređenja energetske-tehnološke infrastrukture.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti i projekti iz sljedećih područja: <ul style="list-style-type: none"> ● Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija plinske mreže ● Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija Elektro mreže ● Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija telekomunikacijske mreže (broadband, fiksna i mobilna telefonska mreža)
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, EU fondovi

MJERA 3	2P1-M3 Unapređenje prometne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unaprijediti prometnu infrastrukturu Općine Petlovac. Svrha ove mjere je stvoriti uvjete za danji nesmetani razvoj područja.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti uspostave i unapređenja prometnog sustava te rekonstrukcije i izgradnje nogostupa, prometnica, parkirališta i pješačko – biciklističkih staza na području Općine. Neke od konkretnih aktivnosti u sklopu ove mjere biti će: <ul style="list-style-type: none"> ● Uspostava organiziranog mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza ● Održavanje nerazvrstanih cesta ● Proširenje ruta biciklističkih staza ● Uređivanje putova do izletišta na području Općine
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac, Mjere ruralnog razvoja

Prioritet 2: UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

MJERA 1	2P2-M1 Obnova i održavanje školskih objekata
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je obnova i održavanje infrastrukture za bolji razvoj formalnog i neformalnog obrazovanja te popratnih sadržaja u funkciji obrazovanja.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti vezane za održavanje, rekonstrukciju i modernizaciju obrazovne infrastrukture u područnim školama matičnih škola Šećerana i Zmajevac smještenih u naseljima Općine Petlovac
NOSITELJ	Općina Petlovac, Osječko- baranjska županija, OŠ Zmajevac i OŠ Šećerana
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Osječko-baranjska županija

MJERA 2	2P2-M2 Obnova i održavanje sportske infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je obnova i održavanje infrastrukture sport i rekreaciju stanovnika i turista čime će se pridonijeti kvalitetnijem načinu života i boljem zdravstvenom stanju.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti izgradnje / uređenja i upravljanja sportsko-rekreacijskom infrastrukturom. Navedeno će uključivati sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Zajedničko gospodarenje i održavanje sportskih objekata ● Izgradnju i uređenje sportskih igrališta ● Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra ● Izgradnja i uređenje biciklističkih staza
NOSITELJ	Općina Petlovac, Udruge civilnog društva
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta, Županija Osječko- baranjska, Sportske Udruge s područja Općine

MJERA 3	2P2-M3 Adaptacija i rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture (Karaula)
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je uređenje ili rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture koja doprinosi unapređenju kulture življenja i kvalitete života lokalnog stanovništva.
OPIS/ SADRŽAJ	Ova mjera uključivat će aktivnosti kao što su: <ul style="list-style-type: none"> ● Održavanje postojećih i izgradnja novih dječjih igrališta ● Izgradnja/rekonstrukcija i opremanje prostora za rad udruga, mjesnih odbora i društvenih domova ● Uređenje kulturno-povijesnih građevina
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, mjere ruralnog razvoja

MJERA 4	2P2-M4 Izgradnja kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je gradnja novih kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba, te poboljšanje socijalnih usluga, uvjeta i kvalitete života ciljne skupine stanovnika
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere bit će sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> ● Izgradnja doma za starije ● Jačanje ljudskih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga ● Kreiranje programa za poboljšanje uvjeta i kvalitete života starijih osoba
NOSITELJ	Općina Petlovac, postojeći i potencijalni poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA	Privatni poduzetnici, Eu fondovi

MJERA 5	2P2-M5 Razvoj i unapređenje kulturnih i sportskih programa
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je povećanje ponude kulturnih programa i unapređenje postojećih. Svrha mjere je očuvanje kulturne tradicije zbog privlačenja posjetitelja iz bliskih emitivnih tržišta te poboljšanje uvjeta za sport i rekreaciju lokalnom stanovništvu

OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere bit će sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> ● Organizacija poznatih i novih manifestacija ● Unapređenje postojećih manifestacija ● Unapređenje marketinga i oglašavanja manifestacija
NOSITELJ	Općina Petlovac, Organizacije civilnog društva
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo kulture, Osječko baranjska županija, Općina Petlovac

Prioritet 3: KVALITETNO PROSTORNO PLANIRANJE

MJERA 1	2P3-M1 Ažuriranje prostorno- planske dokumentacije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je kvalitetno upravljanje prostorom, a svrha usklađenost prostorno-planske dokumentacije s potrebama razvoja Općine Petlovac uvažavajući standarde zaštite okoliša.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti izrade nove i ažuriranja postojeće prostorno planske dokumentacije u skladu s potrebama razvoja.
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Petlovac

Prioritet 4: GOSPODARENJE OTPADOM

MJERA 1	2P4-M1 Podizanje svijesti stanovništva o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša, i o prednostima sortiranja otpada
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj je zadovoljavanje propisanih normi u vezi s obvezom sortiranja otpada i provođenja edukativno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se edukativno-informativne aktivnosti o načinima, važnosti i prednostima sortiranja i pravilnog gospodarenja otpadom, te potrebama i mogućnostima zaštite okoliša. Te aktivnosti uključivat će: <ul style="list-style-type: none"> ● Edukacije o selektiranju i pravilnom gospodarenju otpadom za djecu ● Edukacije o selektiranju i pravilnom gospodarenju otpadom za ostalo građanstvo ● Kreiranje i provođenje promidžbene kampanje o implementaciji Plana gospodarenja otpadom ● Edukacije o mogućnostima i potrebi očuvanja i zaštite okoliša
NOSITELJ	Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Nadležna ministarstva, fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, fondovi EU

Prioritet 5: ENERGETSKA EFIKASNOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

MJERA 1	2P5-M1 Poticanje obnovljivih izvora energije
CILJ I SVRHA MJERE	Ovom mjerom želi se potaknuti veće korištenje obnovljivih izvora energije privatnog i javnog sektora na području Općine Petlovac kako bi se smanjila emisija stakleničkih plinova

OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere poticati će se korištenje OIE i olakšati uvođenje sustava koji koriste OIE. Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: <ul style="list-style-type: none"> ● Osmišljavanje i provedbu programa sufinanciranja proizvodnje i korištenja energije iz OIE ● Implementaciju obnovljivih izvora u postojeće energetske sustave – npr. postavljanje solarnih ćelija, kolektora za pripremu tople vode
NOSITELJ	Gospodarski subjekti, javni sektor, stanovništvo, Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetska efikasnost, EU fondovi

Prioritet 6: ZAŠTITA PRIRODE I OČUVANJE OKOLIŠA

MJERA 2	2P6-M2 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je očuvati raznolikost krajolika i bioloških vrsta na području Općine Petlovac, posebno zaštićenog područja Regionalnog parka Mura-Drava. Svrha mjere je stvoriti preduvjete za provedbu aktivnosti zaštite prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim područjima na lokalnoj razini.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti/projekti zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti kao što su: Aktivnosti u vezi s održanjem i povećanjem brojnosti populacija ugroženih vrsta te očuvanjem i obnovom njihovih staništa.
NOSITELJ	Organizacije civilnog društva, Općina Petlovac, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Nadležno ministarstvo, Općina Petlovac, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Fondovi EU

Strateški cilj 3: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

Prioritet 1: OČUVANJE DRUŠTVENE KULTURNE BAŠTINE

MJERA 1	3P1-M1 Istraživanje i održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je osiguranje dugotrajne zaštite društveno kulturnih vrijednosti te aktivnosti istraživanja poznatih, a još ne istraženih nalazišta kulturno povijesne baštine te analiza nematerijalne i materijalne kulturne baštine na području Općine Petlovac.
OPIS/ SADRŽAJ	Ova mjera će uključivati provedbu sljedećih aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Obnovu crkva ● Podržavanje programa/projekata vezanih za društveno kulturnu baštinu (npr. očuvanje jezika, kulture, običaja i sl.) ● Skupljanje i analiza nematerijalne kulturne baštine
NOSITELJ	Općina Petlovac, organizacije civilnog društva
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo kulture, EU fondovi

MJERA 2	3P1-M2 Unapređenje sporta
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unaprijediti ponudu i kvalitetu sportsko – rekreativnih sadržaja i učiniti ih dostupnim svim zainteresiranim stanovnicima.
OPIS/ SADRŽAJ	Ovom mjerom će se bavljenje sportom učiniti dostupno svim zainteresiranim stanovnicima, uključujući osobe treće dobi. Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> ● Sufinanciranje rada sportskih klubova te poticanje osobito darovitih sportaša ● Razvoj novih sportskih i rekreativnih sadržaja namijenjenih svim dobnim skupinama ● Uključivanje sportskih i rekreativnih sadržaja u turističku ponudu ● Poticanje stanovnika na rekreaciju i bavljenje sportom
NOSITELJ	Općina Petlovac, sportske udruge s područja Općine
IZVORI FINANCIRANJA	Osječko-baranjska županija, nadležna ministarstva, EU fondovi

Prioritet 2: UNAPREĐENJE ZDRAVSTVA I SOCIJALNE ZAŠTITE

MJERA 1	3P2-M1 Unapređenje socijalnih usluga
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je modernizacija postojećih i razvoj novih socijalnih usluga, poboljšanje uvjeta i kvalitete života socijalno marginaliziranih skupina te njihovo uspješno integriranje u gospodarski i društveni život.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere bit će: <ul style="list-style-type: none"> ● Širenje mreže postojećih socijalnih usluga kroz razvoj novih inovativnih socijalnih usluga ● Jačanje ljudskih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga ● Pristup javnim uslugama osobama s invaliditetom ● Kreiranje programa za poboljšanje uvjeta i kvalitete života marginaliziranih skupina ● Poticanje volontiranja u području socijalnih usluga ● Izgradnja staračkih domova
NOSITELJ	Općina Petlovac, lokalno stanovništvo, pružatelji socijalnih usluga
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo socijalne politike i mladih

Prioritet 3: JAČANJE ULOGE ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA I RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

MJERA 1	3P3-M1 Unapređenje znanja i vještina organizacija civilnog društva
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je jačanje znanja i vještina članova OCD-a potrebnih za rad i provedbu programa važnih za društveno ekonomski razvoj Općine Petlovac te organizacija, provedba programa, unapređenje znanja i vještina stanovnika Općine.
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere povodit će se sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Financijsko podupiranje programa OCD-a vezanih za organizaciju programa neformalnog obrazovanja ● Jačanje kapaciteta članova OCD-a u područjima: upravljanje organizacijama civilnog društva, prikupljanje financijskih sredstava za rad, računovodstvo organizacija civilnog društva, priprema projekata, upravljanje projektom ● Jačanje suradnje među organizacijama civilnog društva i poticanje na zajedničko apliciranje na fondove EU

NOSITELJ	Općina Petlovac, lokalno stanovništvo, OCD
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Općina Petlovac

MJERA 2	3P3-M2 Poticanje i razvoj socijalnog poduzetništva
CILJ I SVRHA MJERE	Razvojem socijalnog poduzetništva povećava se financijska stabilnost organizacija civilnog društva. Djelatnost socijalnog poduzetništva uvijek je u skladu i sinergiji s vizijom i misijom organizacije, a sav ostvareni profit koristi se za projekte, programe i rad organizacije. Cilj ove mjere je potaknuti organizacije civilnog društva na uključivanje u socijalno poduzetništvo
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Razvijanje i implementiranje obrazovnih sadržaja vezanih za pokretanje i bavljenje socijalnim poduzetništvom ● Razvijanje infrastrukture za brži razvoj socijalnog poduzetništva ● Uključivanje mjere socijalnog poduzetništva u sustav potpora za MSP ● Stručna i administrativna pomoć pri dobivanju potpora i subvencija za pokretanje i/ili bavljenje socijalnim poduzetništvom
NOSITELJ	Općina Petlovac, OCD, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, nadležno ministarstvo, Općina Petlovac

MJERA 3	3P3-M3 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
CILJ I SVRHA MJERE	Uvođenjem formalnih i neformalnih programa učenja za poduzetništvo razvit će se pozitivni odnos prema cjeloživotnom učenju radi rasta i razvoja poduzetništva te povećanja stope samozapošljavanja. Cilj ove mjere je unaprijediti znanje i vještine ljudskih resursa u poljoprivredi. Svrha mjere je povećanje raznovrsnosti i kvalitete usluga i proizvoda destinacije, te kroz poticanje cjeloživotnog učenja, unaprijediti razinu informiranosti i znanja poljoprivrednih proizvođača o svim potrebnim temama važnim za konkurentno i održivo poslovanje.
OPIS/ SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: <ul style="list-style-type: none"> ● Ulaganje u edukaciju poljoprivrednih proizvođača ● Razvoj i provođenje formalnih i neformalnih programa osposobljavanja za zanimanja u poljoprivredi ● Poboljšana suradnja istraživačkog sektora, savjetodavne službe i korisnika ● Povezivanje i koordiniranu suradnju obrazovnih institucija i lokalnih OPG-a na unapređenju postojećih i izradi novih formalnih i neformalnih edukacija u području poljoprivrede
NOSITELJ	OCD, Općina Petlovac, HZZ, LAG
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, Mjera 1. Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

Prioritet 4: UNAPREĐENJE MEĐUNARODNE SURADNJE

MJERA 1	3P4-M1 Poticanje prekogranične i transnacionalne suradnje
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je jačati prekograničnu i transnacionalnu suradnju dionika regionalnog razvoja Općine Petlovac. Svrha ove mjere je razmjena iskustava i najboljih praksi te zajedničko rješavanje istovjetnih problema kroz projekte članova lokalne zajednice (Općine, organizacija civilnog društva, gospodarskih subjekata i sl.).
OPIS/ SADRŽAJ	U sklopu ove mjere značajna pozornost posvetit će se provođenju sljedećih aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● Promicanju suradnje sa JLS u Mađarskoj (uspostava novih suradnji i unapređenje postojećih) ● Poticanju suradnje s pripadnicima hrvatskog naroda u drugim državama ● Korištenju resursa lokalnog stanovništva na privremenom radu i boravku u stranim zemljama za uspostavljanje prijateljskih i gospodarskih odnosa <ul style="list-style-type: none"> ● Razmjeni iskustava i najbolje prakse u područjima od interesa za lokalne zajednice (gospodarstvo, turizam, ekologija, financiranje, razvoj infrastrukture, socijalna skrb itd.) ● Razvoju i provedbi prekograničnih i transnacionalnih projekata iz raznih područja i sektora djelovanja
NOSITELJ	OCD, Općina Petlovac
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Općina Petlovac

12. USKLAĐENOST STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE PETLOVAC S DRUGIM STRATEGIJAMA I CILJEVIMA

Prilikom pripreme Strateškog razvojnog programa Općine Petlovac za razdoblje 2015. – 2020. vodilo se računa o njezinoj usklađenosti s širim okvirom, osobito u segmentu utvrđivanja strateških ciljeva i prioriteta koji su konkretizirani na način da slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima RH i EU.

Kod utvrđivanja ciljeva i prioriteta Strateškog razvojnog programa Općine Petlovac posebice se uzimala u obzir usklađenost s ciljevima i prioritetima na višoj razini, dakle ciljevima i prioritetima Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske. Strateški razvojni program Općine Petlovac usklađen je s Razvojnou strategijom Osječko-baranjske županije, Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Baranja i sa Nacionalnim razvojnim ciljevima.

12.1. Usklađenost sa županijskom razvojnom strategijom osječko-baranjske županije

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško planskim dokumentom višeg reda, kod planiranja strateških ciljeva Općine Petlovac u razmatranje su uzeti ciljevi Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije.

Tablica 13 Usklađenost Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije sa Programom Općine Petlovac

Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011.-2013. godine	Strateški razvojni program Općine Petlovac 2015.-2020.
CILJ 1: Održivi razvoj i unapređenje prostora	STRATEŠKI CILJ 2: Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
CILJ 2: Razvoj konkurentnog gospodarstva	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
CILJ 3: Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana	STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

12.2. Usklađenost sa lokalnom razvojnom strategijom lag-a Baranja

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško planskim dokumentom višeg reda, kod planiranja strateških ciljeva Općine Petlovac u razmatranje su uzeti ciljevi Lokalne razvojne strategije LAG-a Baranja.

Tablica 14 Usklađenost LRS LAG-a Baranja sa Programom Općine Petlovac

Lokalna razvojna strategija LAG-a Baranja 2013.-2014.	Strateški razvojni program Općine Petlovac 2015.-2020.
STRATEŠKI CILJ 1: Povećanje konkurentnosti gospodarstva uz strateška partnerstva i poslovno povezivanje	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja
STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj održivih eko-socijalnih modela gospodarenja	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj i unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
STRATEŠKI CILJ 3: Razvoj ljudskih resursa	STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja
STRATEŠKI CILJ 4: Očuvanje kulturne baštine i podizanje vrijednosti područja	STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

12.3. Usklađenost s nacionalnim razvojnim ciljevima

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško planskim dokumentom višeg reda, kod planiranja strateških ciljeva Općine Petlovac u razmatranje su uzeti strateški ciljevi Strategije ruralnog razvoja RH za razdoblje od 2008. – 2013.

Tablica 15 Usklađenost Strategije ruralnog razvoja RH sa Programom Općine Petlovac

Strategija ruralnog razvoja RH 2008.-2013.	Strateški razvojni program Općine Petlovac 2015.-2020.
STRATEŠKI CILJ 1: Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 2: Očuvanje, zaštita i održiva uporaba okoliša, krajolika, prirodnog i kulturnog naslijeđa	STRATEŠKI CILJ 2: Unaprjeđenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
STRATEŠKI CILJ 3: Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima i proširenje gospodarskog programa ruralnog gospodarstva	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 4: Poboljšanje učinkovitosti institucijskog okruženja	STRATEŠKI CILJ 3: Unaprjeđenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

13. PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA OPĆINE PETLOVAC

Planiranje i provedba lokalne razvojne politike organizira se na više razina javne vlasti. Prva je razina središnjih tijela državne uprave usmjerenih na stvaranje okvira i poticanje ravnomjernog razvoja cijelog teritorije RH, druga je regionalna/županijska razina orijentirana na stvaranje okvira i poticanje razvoja regije, a treću razinu predstavljaju jedinice lokalne samouprave usmjerene na razvoj lokalnog područja. Središnja je razina odgovorna za sveukupnu viziju razvoja i aktivno vođenje u ostvarenju ciljeva razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini. Regionalna i lokalna razina zadužene su za usmjeravanje vlastitog razvoja prema ostvarivanju vlastitih specifičnih ciljeva, ali i sveukupnih razvojnih ciljeva Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske. U svrhu uspješne provedbe Programa Općine Petlovac te postizanja postavljenih strateških ciljeva važno je postići suradnju svih razina (središnje, regionalne i lokalne) te isto tako i suradnju svih dionika na lokalnoj razini.

13.1. Provedba Strateškog razvojnog programa

Provedba Strateškog razvojnog programa je proces koji će se kontinuirano provoditi u periodu od 2015. do 2020. godine. Kako bi se omogućila djelotvorna i učinkovita provedba strategije, jedan od osnovnih preduvjeta je definiranje institucionalnog okvira za provedbu.

Provedba Programa Općine Petlovac odnosno projekata u okviru iste u najvećoj je mjeri u nadležnosti javnog sektora. Međutim, kako bi se ostvarile postavljena vizija i strateški ciljevi razvoja, nužna je suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora.

U okviru institucionalnog okvira za provedbu programa, važno je stoga na različitim razinama uključiti dionike javnog, poslovnog i civilnog sektora uz koordinaciju općine.

Dionici iz javnog sektora imaju ključnu ulogu u pripremi i provedbi projekata iz područja svojeg djelovanja. Javni sektor uključuje Općinu Petlovac i institucije kao što je škola.

Značajan dionici u izradi Programa su i organizacije civilnog društva, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva, a prvenstveno područje ljudskih prava, zaštite prirodne i kulturne baštine te razvoja ljudskih resursa. Svojim proaktivnim djelovanjem organizacije civilnog društva doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju te kvalitetnim radom u suradnji s ostalim dionicima razvoja mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija, nacionalnih i EU fondova na područje općine kako bi se na taj način financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja.

Treći važan dionik lokalnog razvoja jest privatni sektor koji predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja. Privatni sektor je glavni pokretač kreiranja radnih mjesta i blagostanja. Svrha Programa je stvoriti preduvjete za što kvalitetnije djelovanje privatnog sektora, što se prvenstveno ostvaruje djelovanjem javnog sektora. Zbog navedenog razloga sudjelovanje dionika iz privatnog sektora u pripremi i provedbi Strategije razvoja od izrazite je važnosti.

13.2. Praćenje i izvještavanje

Praćenje i izvještavanje je važan element provedbe Strateškog razvojnog programa, koji ima za cilj osigurati učinkovitost upravljanja i transparentnost provedbe strategije.

Zadaci praćenja provedbe Programa su sljedeći:

- učinkovita i transparentna provedba definiranih mjera
- utvrđivanje učinkovitosti provedenih aktivnosti i projekata po mjerama
- utvrđivanje opravdanosti provedbe definiranih mjera i projekata
- ažuriranje postojećih i definiranje novih projekata sukladno potrebama

Praćenje Strateškog razvojnog programa osnovni je alat za uspješno upravljanje provedbom. Osim praćenja na razini pokazatelja, svakako su važne komponente i praćenje vremenske dinamike provedbe strategije kao i financijsko praćenje vezano uz ostvarivanje rezultata. Usporedbom planiranog i ostvarenog, stvara se baza podataka čijom se analizom može odrediti trenutni status provedbe u odnosu na planirane rezultate s obzirom na potrebne resurse, željene ishode i zadane rokove. Cilj toga je planiranje aktivnosti u sljedećem izvještajnom razdoblju i implementacija strategije u skladu s planiranim aktivnostima kako bi se moglo utjecati na učinkovitost i djelotvornost provedbe.

Stoga je uspostavljen sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi LRS u skladu s Uputama za izradu i sadržaj izvješća županija o provedbu županijskih razvojnih strategija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Sustav praćenja i izvještavanja provjerava postoji li potreba za određenim mjerama, jesu li dostupni resursi za realizaciju mjera optimalno iskorišteni, potvrđuje do koje mjere su ciljevi određenih mjera ostvareni, postoji li potreba za korekcijama mjera te osigurava učinkovitu provedbu i upravljanje.

Praćenje i izvještavanje o provedbi Programa odvijat će se kontinuirano tijekom čitavog razdoblja na koje se Program odnosi. Jednom godišnje Radna grupa za provedbu podносит će izvješća o napretku provedbe strategije koju će potvrđivati općinski načelnik. Izvješća o napretku sadržavat će informacije o provedenim aktivnostima/projektima u sklopu strateških mjera, podatke o nositeljima provedbe, utrošenim u odnosu na planirana financijska sredstva uključujući informacije o njihovim izvorima te ostvarenim i/ili očekivanim rezultatima provedbe mjera.

U okviru sustava praćenja provedbe, Radna grupa za provedbu koordinirati će prikupljanje, obradu, analizu i pohranu informacija, podataka i pokazatelja, izraditi ocjenu realizacije ciljeva, prioriteta i mjera te uspješnosti upravljanja provedbom. Osim samih članova Radne grupe za provedbu, veliku će ulogu u provedbi Strateškog razvojnog programa imati i svi ostali službenici Općine Petlovac, koji će aktivno sudjelovati u prikupljanju informacija od provoditelja projekata i ostalih aktera lokalnog razvoja dok općinski načelnik, između ostalog, biti zadužen za izvještavanje o uspješnosti provedbe strategije.

Uspostavljen sustav praćenja i izvještavanja omogućit će brzo i učinkovito ažuriranje, kako baze projekta, tako i ostalih dijelova Strateškog razvojnog programa, a u svrhu postizanja očekivanih rezultata.

IZVORI PODATAKA:

- <http://www.petlovac.hr/>
- Statut Općine Petlovac dostupno na: <http://www.petlovac.hr/o-nama/statut-i-poslovnik> (12.05.2016.)
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011. godine, dostupno na: www.dzs.hr, (10.04.2015.)
- <http://www.lag-baranja.com/>, (12.05.2016.)
- Registar kulturnih dobara, dostupno na: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>, (02.02.2015.)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN147/14), dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_147_2751.html, (20.08.2015.)
- Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13), dostupno na: http://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_10_124_2664.html, (20.08.2015.)
- Regionalni park Mura-Drava, dostupno na <http://www.zastita-priode-kckzz.hr/zasticena-podrucja/regionalni-park-mura-drava>, (01.04.2015)
- Godišnji plan i program rada OŠ Šećerana, dostupno na: <http://os-secerana.skole.hr/godnji-plan-i-program-rada>, (12.05.2016.)
- Registar udruga, dostupno na: <http://www.registri.uprava.hr/#!udruga>, (04.05.2015.)
- Lokalna razvojna strategija LAG Baranja za razdoblje 2013.-2014., dostupno na: <http://www.lag-baranja.hr/lag/images/dokumenti/LAG%20Baranja-Strategija-duzavverzija.pdf> (05.05.2016.)
- Statut LAG Baranja, dostupno na: <http://www.lag-baranja.hr/lag/dokumenti/statut> (19.08.2015.)
- Ministarstvo poduzetništva i obrta – Obrtni registar, dostupno na: <http://or.minpo.hr/pretraga.htm?obrtNaziv=&obrtObrtObavljanje=&obrtVrsta=&obrtMbo=&obrtBrojObrtnice=&obrtTduld=&obrtBrRegUloska=&obrtStanjeURadu=true&obrtStanjeURadu=on&obrtStanjePrivObust=true&obrtStanjePrivObust=on&obrtStanjeMirovanje=true&obrtStanjeMirovanje=on&obrtStanjeBezPocetka=true&obrtStanjeBezPocetka=on&obrtStanjeOdiava=on&obrtStanjePreseljen=on&obrtUlica=&obrtKucniBroj=&obrtNaseljeld=&obrtOpcinalliGradId=205&obrtZupanijald=11&obrtEmail=&obrtWwwAdresa=&vlasnikImePrezime=&vlasnikMbg=&vlasnikOib=&vlasnikUlica=&vlasnikKucniBroj=&vlasnikNaseljeld=&vlasnikOpcinalliGradId=&vlasnikZupanijald=&pogonNaziv=&pogonStanjeURadu=true&pogonStanjeURadu=on&pogonStanjePrivObust=true&pogonStanjePrivObust=on&pogonUlica=&pogonKucniBroj=&pogonNaseljeld=&pogonOpcinalliGradId=&pogonZupanijald=&pogonEmail=&pogonWwwAdresa=&djelatnostId=&pretezitaDjelatnost=on&kontrolniBroj=2828&napredna=1&trazi=Tra%C5%BEj>, (24.08.2015.)
- Registar poslovnih subjekata, dostupno na: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/searchresults/pager?pager.offset=0> (23.10.2015.)
- Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini 2013. godine, dostupno na: <https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages//arhiva/Regionalni%20razvoj//Vrijednosti%20i>

[ndeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti%20na%20lokalnoj%20razini%202013..pdf](#) (17.06.2015.)

- Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011. – 2013., dostupno na:
<http://www.obz.hr/hr/pdf/strategija/2011/%C5%BDupanijska%20razvojna%20strategija%20Osje%C4%8Dko-baranjske%20%C5%BEupanije%202011.%20-%202013.pdf> (19.08.2015.)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 144/12), dostupno na:
<http://narodne-novine.nn.hr/default.aspx> (25.05.2015.)
- Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. do 2017. godine, dostupno na:
<http://www.obz.hr/hr/pdf/propisi/2013/Plan%20razvoja%20poduzetni%C4%8Dkih%20zona%20na%20podru%C4%8Dju%20OB%C5%BD%20za%20razdoblje%20od%202013.%20do%202017.%20godine.pdf> (20.08.2015.)
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje Zagreb, Odjel plana i analize (20.07.2015.)
- Bilten Hrvatskog zavoda za zapošljavanje(31.03.2016.)
- Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011. – 2013, dostupno na:
<http://www.obz.hr/hr/pdf/strategija/2011/%C5%BDupanijska%20razvojna%20strategija%20Osje%C4%8Dko-baranjske%20%C5%BEupanije%202011.%20-%202013.pdf> (14.12.2015.)
- Strategija ruralnog razvoja Republike Hrvatske, dostupno na:
<http://www.mps.hr/default.aspx?id=3652> (14.12.2015.)

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Provedba operacije 7.1.1.
"Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave" u sklopu Mjere 07

Naziv projekta:
Strateški razvojni program Općine Petlovac za razdoblje 2015.-2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja